

Nr 94.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. samt 12 och 30 §§ skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212) m. m.; given Stockholms slott den 28 februari 1941.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att

dels antaga härvid fogade förslag till

1. lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. samt 12 och 30 §§ skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212);

2. lag angående ändrad lydelse av 18 och 28 §§ lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden; samt

3. förordning angående skogsvårdsstyrelser;

dels ock bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Förslag

till

Lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. samt 12 och 30 §§ skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212).

Häri genom förordnas, att 2 § 3 mom. samt 12 och 30 §§ skogsvårdslagen den 15 juni 1923¹ skola erhålla följande ändrade lydelse:

2 §.

3 mom. Äges skog — — — är stadgat.

Över skogar, rörande vilka sådant medgivande är lämnat, äge skogsstyrelsen utöva tillsyn.

12 §.

Finner skogsvårdsstyrelsen — — — avfattas skriftligen.

Varder ej sålunda överenskommelse träffad, må skogsvårdsstyrelsen, där den ej finner saken omedelbart böra stämmas till domstol, hos skogsstyrelsen påkalla undersökning av avverkningsområdet. Skogsstyrelsen förordnar i anledning härav sakkunnig person att med biträde av två ojäviga gode män, vilka av förrättningsmannen utses bland dem, som äro ägodelningsnämndemän eller gode män vid lantmäteriförrättningar eller ledamöter av häradsnämnd, å stället undersöka förhållandet. Om tiden för förrättningen skola genom förrättningsmannens försorg skogsvårdsstyrelsen och fastighetens ägare ävensom annan, som kan vara ansvarig för kostnaderna för återväxtåtgärderna, bevisligen underrättas. Synemännen skola till skogsvårdsstyrelsen avgiva redogörelse med förslag till de åtgärder, som för markens återställande i skogbärande skick må finnas nödiga. Stanna synemännen i olika meningar, varde de särskilda meningarna skogsvårdsstyrelsen meddelade. Sedan undersökning hållits, söke styrelsen ånyo få till stånd överenskommelse, som ovan sagts.

30 §.

1 mom. Den, som med skogsvårdsstyrelsens slutliga beslut i ärende, varom i 4, 5, 8, 17, 19, 21, 21 a eller 23 § sägs, icke åtnöjes, äger att däröver anföra besvär hos skogsstyrelsen. I fall, som i 8 eller 17 § avses, vare rätten till sådan klagan ej till viss tid inskränkt, men skola i andra fall besvärerna, vid

¹ Senaste lydelse av 30 § se 1937: 151.

talans förlust, vara ingivna sist innan klockan tolv å trettionde dagen efter det klaganden av beslutet erhållit del; och skall underrättelse därom i beslutet meddelas.

2 *mom.* Över skogsstyrelsens beslut må klagan föras hos Konungen genom besvär, som skola ingivas till jordbruksdepartementet före klockan tolv å trettionde dagen från den dag klaganden erhöi del av samma beslut. Sådan klagan må jämväl föras av skogsvårdsstyrelse, där skogsstyrelsen ändrat eller upphävt skogsvårdsstyrelsens beslut.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1941; dock att talan mot beslut, som tidigare meddelats av länsstyrelse eller av skogsvårdsstyrelse såvitt angår ärende, varom i 4, 5, 19, 21, 21 a och 23 §§ förmåles, skall föras enligt bestämmelserna i äldre lag.

Förslag

till

Lag angående ändrad lydelse av 18 och 28 §§ lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.

Härigenom förordnas, att 18 och 28 §§ lagen den 10 juni 1932 om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden skola erhålla följande ändrade lydelse:

18 §.

Finner skogsvårdsstyrelsen — — — avfattas skriftligen.

Varder ej sålunda överenskommelse träffad, må skogsvårdsstyrelsen, där den ej finner saken omedelbart böra stämmas till domstol, hos skogsstyrelsen påkalla undersökning av avverkningsområdet. Skogsstyrelsen förordnar i anledning härav sakkunnig person att med biträde av två ojäviga gode män, vilka av förrättningsmannen utses bland dem, som äro ägodelningsnämndemän eller gode män vid lantmåteriförrättningar eller ledamöter av häradsnämnd, å stället undersöka förhållandet. Om tiden för förrättningen skola genom förrättningsmannens försorg skogsvårdsstyrelsen och fastighetens ägare ävensom annan, som kan vara ansvarig för kostnaderna för återväxtåtgärderna, bevisligen underrättas. Synemännen skola till skogsvårdsstyrelsen avgiva redogörelse med förslag till de åtgärder, som för markens återställande i skogbärande skick må finnas nödiga. Stanna synemännen i olika meningar, varde de särskilda meningarna skogsvårdsstyrelsen meddelade. Sedan undersökning hållits, söke styrelsen ånyo få till stånd överenskommelse, som ovan sagts.

Kan ej — — — vara fullgjort.

28 §.

1 mom. Är någon missnöjd med beslut, som enligt denna lag meddelats av skogsvårdsstyrelsen, äge han däröver anföra besvär hos skogsstyrelsen. I fall, som i 13 § avses, vare rätten till sådan klagan ej till viss tid inskränkt. I andra fall skola besvären, vid talans förlust, vara ingivna före klockan tolv å trettionde dagen efter det klaganden av beslutet erhållit del. Under rättelse härom skall i beslutet meddelas.

2 mom. Över skogsstyrelsens beslut må klagan föras hos Konungen genom besvär, som skola ingivas till jordbruksdepartementet före klockan tolv å trettionde dagen från den dag klaganden erhöi del av samma beslut. Sådan klagan må jämväl föras av skogsvårdsstyrelse, där skogsstyrelsen ändrat eller upphävt skogsvårdsstyrelsens beslut.

Denna lag träder i kraft den 1 juli. 1941; dock att talan mot beslut, som tidigare meddelats av länsstyrelse eller av skogsvårdsstyrelse såvitt angår andra ärenden än sådana, som avses i 13 §, skall föras enligt bestämmelserna i äldre lag.

F ö r s l a g
till
Förordning angående skogsvårdsstyrelser.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Skogsvårdsstyrelse, som jämlikt skogsvårdslagen skall finnas för uppsikt över lagens efterlevnad, skall bestå inom vart och ett av Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av fem samt inom annat landstingsområde med endast ett hushållningssällskap av tre i skogsbruk förfarna och med skogsförhållandena i orten väl förtrogna män, utsedda för tre år i sänder, en såsom ordförande av Kungl. Maj:t samt de övriga till halva antalet av landstinget och halva antalet av hushållningssällskapet. Finnes inom landstingsområde mera än ett hushållningssällskap, utses för varje hushållningssällskap en ledamot samt av landstinget så många ledamöter, som hushållningssällskapen äro. För envar av ordföranden och övriga ledamöter i skogsvårdsstyrelsen skall för samma tid och på enahanda sätt, som gäller i fråga om dessa, utses en suppleant.

Sammanfaller landstingsområde icke med verksamhetsområdet för ett eller flera hushållningssällskap, förordnar Kungl. Maj:t, med iakttagande, i den mån sådant kan ske, av ovan stadgade grunder, huru med utseende av ledamöter i skogsvårdsstyrelse och suppleanter för dem skall förfaras.

2 §.

Hos skogsvårdsstyrelse skall såsom biträde (*länsjägmästare*) vara anställd en skogligt bildad man, vilken avlagt fullständig avgångsexamen från skogsinstitutets högre kurs eller skogshögskolans jägmästarekurs. Dock må i särskilt fall till länsjägmästare antagas den, som avlagt avgångsexamen från skogsinstitutets lägre kurs eller skogshögskolans forstmästarekurs.

Skogsvårdsstyrelse må därjämte i mån av behov anställa skogligt utbildade tillsyningsmän (*länsskogvaktare*) ävensom övrig erforderlig personal.

Över skogsvårdsstyrelses beslut i fråga om tillsättande av befattning hos styrelsen må klagan föras hos Kungl. Maj:t inom tjugu dagar efter den då beslutet tillkännagivits genom anslag i styrelsens lokal.

3 §.

För besluts fattande inom skogsvårdsstyrelse fordras, att densamma skall vara fulltalig. Äro vid omröstning inom styrelsen meningarna delade, skall den mening gälla, varom de flesta förenat sig; äro rösterna för olika meningar lika delade, gäller den mening, som biträdes av ordföranden.

4 §.

Skogsvårdsstyrelsen skall hava till uppgift att befrämja och understödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet bedrives på ett planmässigt sätt inom styrelsens verksamhetsområde, så ock att utöva den uppsikt och vidtaga de åtgärder, som jämlikt gällande skogsvårds- och andra författningar ankomma på styrelsen.

Styrelsen har att till fullgörande av sin uppgift

verka för utbredande av kunskap om skogsskötseln och landets skogsbruk genom anordnande eller understödjande av kurser, föreläsningar, studiefärder eller annan undervisnings- eller upplysningsverksamhet;

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift samt vid skogens vård och skötsel i övrigt;

stödja sammanslutningar av skogsägare i deras verksamhet för skogsvårdens befrämjande;

bevilja bidrag till utförande av skogsvårdsfrämjande åtgärder;

medverka till genomförandet av åtgärder i syfte att bekämpa skogseld; samt

vidtaga i övrigt påkallade åtgärder till befordrande av en förbättrad skogshushållning.

Skogsvårdsstyrelsen skall tillika

förvalta de medel, som genom skogsvårdsavgifter eller eljest inflyta till skogsvårds-kassan;

antaga och med omhänderhavda medel avlöna den i 2 § omförmälda personalen samt utfärda instruktioner för denna;

tillhandagå skogsstyrelsen med de upplysningar och det biträde, som av skogsstyrelsen påkallas och som ligga inom området för skogsvårdsstyrelsens verksamhet; samt

fastställa visst stämpelmärke att användas vid utsyningar och andra för rättningar, som verkställas av styrelsens personal, samt på lämpligt sätt bringa detta märke till allmän kännedom.

Skogsvårdsstyrelsen skall äga föreskriva de villkor, under vilka styrelsen lämnar biträde vid planläggning av skogsbrukets drift eller vid skogens vård och skötsel i övrigt, i den mån sådant biträde icke enligt gällande bestämmelser skall lämnas kostnadsfritt.

Vid fullgörande av sin uppgift har skogsvårdsstyrelsen att ställa sig till efterrättelse vad i övrigt finnes föreskrivet i författningar och det reglemente, som Kungl. Maj:t efter styrelsens förslag fastställer.

5 §.

För att medverka vid utförandet av skogsvårdsstyrelse enligt 4 § första och andra styckena tillkommande uppgifter skall inom kommun, som så önskar eller där skogsvårdsstyrelsen så påfordrar, tillsättas en skogsvårdskommitté av minst tre personer, vilka för en tid av tre år utses, en av skogsvårdsstyrelsen samt de övriga av kommunalstämman enligt den grund, som för utseende av gode män vid laga skifte är stadgad.

Skogsvårdskommitté vare skyldig att efter instruktion, som av skogsvårdsstyrelsen fastställs, lämna de meddelanden och uppgifter rörande skogsvården, som av styrelsen begäras, ävensom att i övrigt inom kommunen tillhandagå styrelsen vid utövandet av dess verksamhet.

6 §.

De i skogsvårdskassan inflytande medel må ej användas för andra skogar än dem, som stå under skogsvårdsstyrelsens tillsyn, eller för andra uppgifter än sådana, som enligt denna förordning eller eljest gällande bestämmelser tillhöra området för skogsvårdsstyrelsens verksamhet.

Skogsvårdsstyrelse vare berättigad att för sagda medel inköpa fastighet, som är till gagn för styrelsens verksamhet. Avtal om sådant köp må dock ej av skogsvårdsstyrelse slutas utan medgivande av Kungl. Maj:t eller utan förbehåll om sådant medgivande.

Skogsvårdsstyrelse skall årligen inom tid, som Kungl. Maj:t bestämmer, till skogsstyrelsen inkomma med uppgift och förslag rörande de anslag av allmänna medel, som under nästföljande budgetår äro erforderliga för fullgörande av skogsvårdsstyrelsens verksamhet.

7 §.

Ordförande och övriga ledamöter i skogsvårdsstyrelse skola av skogsvårdskassan erhålla resekostnads- och traktamentsersättning vid resor, som föranledas av deras uppdrag, enligt klass I B i gällande resereglemente.

De i 8 § omförmälda revisorer skola erhålla ersättning ur skogsvårdskassan enligt de grunder Kungl. Maj:t bestämmer.

8 §.

Skogsvårdsstyrelse åligger att före april månads utgång varje år till skogsstyrelsen avgiva redovisning för sin förvaltning under näst föregående kalenderår. Vid denna redovisning skall vara fogad en kortfattad framställning angående de under skogsvårdsstyrelsens tillsyn stående skogarnas tillstånd och skötsel. Denna redovisning och framställning skall vara avfattad enligt grunder och i uppställning, varom skogsstyrelsen äger meddela föreskrifter.

Skogsvårdsstyrelsens förvaltning och redovisning skola granskas av revisorer, utsedda för ett år i sänder, en av Kungl. Maj:t och de övriga till antal och enligt de grunder, som om ledamöter i skogsvårdsstyrelsen är föreskrivet, dock att inom Västerbottens och Norrbottens län varje landsting och hus-

hållningssällskap skall äga att utse endast en revisor. Revisionsberättelsen, i vilken ansvarsfrihet för styrelsen skall till- eller avstyrkas, skall tillika med nämnda framställning angående skogarnas tillstånd och skötsel till trycket befordras samt dels utdelas bland ledamöterna i landstinget och vederbörande hushållningssällskaps förvaltningsutskott samt bland sällskapets lantbruksombud minst en månad före landstingets nästa lagtima sammanträde, dels ock samtidigt insändas till Kungl. Maj:t och skogsstyrelsen.

På landstinget och hushållningssällskapet ankommer att för dess del bevilja eller vägra skogsvårdsstyrelsen ansvarsfrihet för styrelsens förvaltning under det år, revisionsberättelsen omfattar. Finner Kungl. Maj:t ansvarsfrihet icke böra beviljas skogsvårdsstyrelse, förordnar Kungl. Maj:t om vidtagande av därav påkallade åtgärder.

9 §.

Ordförande och övriga ledamöter i skogsvårdsstyrelse så ock skogsvårdsstyrelsens tjänstemän vare i utövningen av sina befattningar underkastade det ansvar och den påföljd, som i allmän lag stadgas om statens ämbets- och tjänstemän.

För de medel, som skogsvårdsstyrelse haft under sin förvaltning, ansvara styrelsens ordförande och övriga ledamöter gemensamt. Denna ansvarighet fortfar, till dess förvaltningen blivit efter ty i 8 § sägs eller, om klander anställes, av vederbörlig domstol godkänd, eller ock till dess natt och år efter räkenskapens avlämnande förflutit, utan att klander i laga ordning blivit anställt.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1941, från och med vilken dag förordningen den 15 juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser skall upphöra att gälla.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 31 januari 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, anför efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och finansdepartementen:

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under punkt 177 i nionde huvudtiteln föreslagit riksdagen att i avbidan på särskild proposition i ämnet till Skogsvård m. m.: Skogsstyrelsen för budgetåret 1941/42 beräkna ett förslagsanslag av 80,000 kronor.

Jag torde nu ånyo få upptaga denna fråga samt vissa därmed sammanhängande spörsmål dels om ändrade bestämmelser för skogsvårdsstyrelserna, dels ock angående ändringar i skogsvårdslagen och lagen om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.

Genom beslut den 23 juli 1936 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för jordbruksdepartementet att tillkalla en utredningsman för att i enlighet med i statsrådsprotokollet angivna riktlinjer verkställa utredning och avgiva förslag rörande skogsbrukets ekonomiska läge och de åtgärder, som kunde vidtagas för att höja dess bärkraft, ävensom högst sju sakkunniga personer att med utredningsmannen deltaga i överläggningar i ämnet. Den 3 oktober 1936 erhöll departementschefen Kungl. Maj:ts bemyndigande att förordna ytterligare en utredningsman i berörda ärende. Med stöd härav tillkallades såsom utredningsmän numera statssekreteraren i folkhushållningsdepartementet N. A. E. Malmfors och ledamoten av riksdagens andra kammare hemmansägaren G. Strindlund samt som sakkunniga ordföranden i skogsägareföreningarnas riksförbund ryttmästaren N. R. Berg, juris doktorn G. Hedlund, direktören i Munksunds aktiebolag jägmästaren B. Holmbäck, landstingsmannen länsskogvaktaren J. V. Jansén, ledamoten av riksdagens första kammare redaktören H. Sten och direktören i aktiebolaget Iggesunds bruk civilingenjören G. Sundblad.

Med skrivelser den 25 och 26 november 1938 har utredningen, vilken antagit benämningen 1936 års skogsutredning, avlämnat två betänkanden, in-

nefattande det ena förberedande undersökningar och uttalanden rörande åtgärder för främjande av en ändamålsenlig virkesproduktion och det andra förslag till åtgärder i ämnet (stat. off. utr. 1938: 53 och 58). Över betänkandena ha yttranden avgivits av statskontoret, kommerskollegium, domänstyrelsen, styrelsen för skogshögskolan och statens skogsförsöksantalt, fullmäktige i riksgäldskontoret, allmänna civilförvaltningens lönenämnd, centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund jämte samtliga skogsvårdsstyrelser i riket, ingenjörsvetenskapsakademien, landsorganisationen i Sverige, svenska skogs- och flottningarbetarförbundet, Sveriges kommunaltjänstemannaförbund, riksförbundet landsbygdens folk, Sveriges skogsägareförbund, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund, skogssällskapet, Sveriges lantbruksförbund, handelskamrarna i Karlstad, Örebro, Gävle, Sundsvall och Luleå, svenska trävaruexportföreningen samt svenska cellulosaforeningen.

I utredningens betänkande 1938: 58 har framlagts förslag, bland annat, *dels* angående vissa ändringar i bestämmelserna om skogsvårdsstyrelserna samt i skogsvårdslagen med flera författningar, *dels ock* rörande inrättande av ett centralt statligt organ för handläggande av frågor rörande skogsvården å de enskilda skogarna m. m.

Historik och gällande bestämmelser.

Redan under förarbetena till 1903 års lag angående vård av enskildas skogar uttalades, att verkningarna av denna i väsentlig mån komme att bli beroende av att den myndighet, åt vilken övervakandet av lagens efterlevnad anförtroddes, kunde vinna skogsägarnas förtroende samt hos dem väcka intresse för skogens rätta vård och handhavande. Statsmakterna trodde sig bäst kunna nå detta syfte genom inrättande av lokala, med ortens förhållanden och befolkning väl förtrogna organ, *skogsvårdsstyrelser*, åt vilka lämnades en förhållandevis självständig och av lagstiftningen obeskuren befogenhet att utöva tillsyn över efterlevandet av den nya lagen och att samtidigt verka för skogsvårdens och skogsvårdsintressets höjande.

Skogsvårdsstyrelsernas organisation och verksamhet regleras för närvarande i skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212) samt förordningen av samma dag (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser. För skogsvårdsstyrelserna äro bestämmelser meddelade jämväl i andra författningar, bland annat lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker m. fl. områden. Skogsvårdslagen föreskriver, att inom varje landstingsområde skall finnas en skogsvårdsstyrelse. Jämlikt berörda förordning gäller beträffande skogsvårdsstyrelsens sammansättning m. m. i huvudsak följande.

Skogsvårdsstyrelse skall bestå inom vart och ett av Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av fem samt inom annat landstingsområde av tre med skogsförhållandena i orten förtrogna män, utsedda för tre år i sänder, en såsom ordförande av Kungl. Maj:t samt de övriga till halva

antalet av landstinget och halva antalet av hushållningssällskapet. Finnes inom landstingsområde mera än ett hushållningssällskap, utses dock för varje sällskap en ledamot samt av landstinget så många ledamöter, som hushållningssällskapen äro. Suppleanter till lika antal som ledamöterna skola utses för samma tid och på enahanda sätt som dessa; detta gäller dock ej ordförande. Därest landstingsområde ej sammanfaller med verksamhetsområdet för ett eller flera hushållningssällskap, förordnar Kungl. Maj:t, med iakttagande, i den mån sådant kan ske, av förut nämnda grunder, huru med utseende av ledamöter i skogsvårdsstyrelse och suppleanter för dem skall förfaras.

Hos skogsvårdsstyrelse skall vara anställd länsjägmästare. Styrelse äger därjämte att anställa den personal, som i övrigt erfordras för verksamhetens utövande.

För besluts fattande inom skogsvårdsstyrelse fordras, att densamma skall vara fulltalig. Vid förfall för den av Kungl. Maj:t utsedde ordföranden inträder såsom ordförande den i styrelsen äldste ledamoten eller, där de äro samtidigt till ledamöter valda, den till levnadsåren äldste, samt i dennes ställe den för honom utsedde suppleanten. Äro vid omröstning meningarna delade, blir den mening gällande, varom de flesta förenat sig; äro rösterna för olika meningar lika delade, gäller den mening, som biträdes av ordföranden.

Vid fullgörande av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterrättelse det reglemente, som Kungl. Maj:t efter styrelsens förslag samt landstingets och hushållningssällskapets hörande fastställer.

Skogsvårdsstyrelsens förvaltning och den däröver avgivna redovisningen skola granskas av revisorer, vilka årligen utses en av Kungl. Maj:t och de övriga till antal och enligt de grunder, som föreskrives om ledamöter i skogsvårdsstyrelsen. På landstinget och hushållningssällskapet ankommer att för deras del bevilja eller vägra skogsvårdsstyrelsen ansvarsfrihet för styrelsens förvaltning under det år, revisionsberättelsen omfattar. Finner Kungl. Maj:t ansvarsfrihet icke böra beviljas skogsvårdsstyrelse, förordnar Kungl. Maj:t om vidtagande av därav påkallade åtgärder.

Ordförande och övriga ledamöter i skogsvårdsstyrelse ävensom revisorerna äro oavlönade men äga för varje sammanträde ävensom för de resor, som av deras uppdrag föranledas, ur skogsvårdskassan erhålla ersättning enligt gällande resereglemente. Genom Kungl. Maj:ts brev den 29 oktober 1926 ha bestämmelser meddelats angående tillämpningen av resereglementet å nämnda funktionärer. Därvid har stadgats att till ordförande skall utgå ersättning enligt rese- och traktamentsklassen I B samt åt övriga enligt klassen II C i resereglementet. Såväl styrelseledamöterna som tjänstemännen äro i utövningen av sina befattningar underkastade det ansvar och den påföljd, som i allmän lag stadgas om statens ämbets- och tjänstemän. För de medel, som skogsvårdsstyrelse haft under sin förvaltning, ansvara styrelsens ordförande och övriga ledamöter gemensamt.

I betänkanudet ha lämnats vissa statistiska uppgifter rörande skogsvårdsstyrelsernas personal och arbetsbörd. Enligt dessa uppgifter voro 1937 hos styrelserna årsanställda 82 länsjägmästare och därmed jämförbara tjänstemän och 287 länsskogvaktare. Härtill kom en betydande tillfällig förrättningspersonal under sommarhalvårets högsäsong. Denna personal omfattade 1937 1,204 personer. Nämnda år hade skogsvårdsstyrelserna meddelat 305 avverkningsförbud och anhängiggjort 49 rättegångar. Skogsvårdsstyrelserna hade 1937 uppsikt över 16,945,200 hektar produktiv skogsmark, vilket motsvarade 74.8 procent av landets samtliga skogar. I övrigt hänvisas rörande de statistiska uppgifterna till betänkanudet sid. 246—251.

Sedan år 1925 äro skogsvårdsstyrelserna sammanslutna till ett förbund, *skogsvårdsstyrelsernas förbund*. Stadgar härför ha av Kungl. Maj:t fastställts genom beslut den 14 augusti 1925. Förbundets uppgift angives i stadgarna sålunda:

att bevaka och främja skogsvårdsstyrelsernas gemensamma intressen och att i sådant syfte göra erforderliga framställningar;

att verka för erforderlig enhetlighet i tillämpningen av lagar och författningar, som angå vården av enskildas skogar, och att för sådant ändamål verkställa nödiga utredningar samt vidtaga erforderliga åtgärder;

att åstadkomma samverkan mellan skogsvårdsstyrelserna för att tillgodose landets och den skogsägande allmänhetens anspråk på god och ändamålsenlig skogsvård;

att upprätta statistik över den enskilda skogsvården; samt

att avgiva yttranden och verkställa utredningar i ärenden, som röra skogsvårdsstyrelserna och deras verksamhet och som av Kungl. Maj:t eller andra myndigheter till förbundet för sådant ändamål överlämnas.

Förbundet företrädes av ett centralråd, bestående av åtta ledamöter. För val av dessa, vilket skall ske å ordinarie förbundsstämma, fördelas till förbundet anslutna skogsvårdsstyrelser i åtta grupper:

- Grupp 1: skogsvårdsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Södermanlands och Gotlands läns landstingsområden;
- » 2: skogsvårdsstyrelserna i Östergötlands och Jönköpings läns samt Kalmar läns norra landstingsområden;
- » 3: skogsvårdsstyrelserna i Kronobergs läns, Kalmar läns södra samt Blekinge, Kristianstads och Malmöhus läns landstingsområden;
- » 4: skogsvårdsstyrelserna i Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs och Skaraborgs läns landstingsområden;
- » 5: skogsvårdsstyrelserna i Värmlands, Örebro och Västmanlands läns landstingsområden;
- » 6: skogsvårdsstyrelserna i Kopparbergs och Gävleborgs läns landstingsområden;
- » 7: skogsvårdsstyrelserna i Västernorrlands och Jämtlands läns landstingsområden; samt
- » 8: skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden.

Av varje sådan grupp utses bland medlemmarna av till gruppen hörande skogsvårdsstyrelser en ledamot och en suppleant i centralrådet.

Förutom nu nämnda åtta ledamöter äger Kungl. Maj:t utse en ledamot i centralrådet jämte en suppleant för denne. Vid ordinarie förbundsstämma utses vidare två länsjägmästare jämte två suppleanter, även dessa länsjägmästare, med uppgift att närvara vid centralrådets sammanträden och deltaga i dess överläggningar.

Centralrådet utser inom sig ordförande och vice ordförande samt antager och entledigar sekreterare samt annan erforderlig personal. Centralrådet utser jämväl inom sig ett arbetsutskott med det antal ledamöter och med de uppgifter, förbundsstämman beslutar. Av Kungl. Maj:t utsedd ledamot i centralrådet är självskreven ledamot av arbetsutskottet. Att närvara vid arbetsutskottets sammanträden och deltaga i dess överläggningar utser centralrådet en av de länsjägmästare, som äro bisittare i centralrådet.

I den mån förbundets beslutanderätt ej tillkommer centralrådet skall den utövas av förbundsstämman. Till ordinarie stämma sammanträder förbundet en gång vart tredje år å tid och plats, som av centralrådet bestämmes. Extra stämma skall hållas, därest beslut därom fattas vid ordinarie stämma eller då centralrådet finner extra stämma behöfelig eller mer än halva antalet förbundsmedlemmar därom hos centralrådet gör skriftlig framställning. Varje vid stämma närvarande ledamot i till förbundet ansluten skogsvårdsstyrelse och hos sådan styrelse anställd länsjägmästare samt av Kungl. Maj:t utsedd ledamot i centralrådet äga deltaga i överläggningarna. Vid förbundsstämma äger varje till förbundet ansluten skogsvårdsstyrelse en röst. Denna rösträtt utövas av den eller de medlemmar av styrelsen, som äro närvarande vid stämman. Äro flera medlemmar närvarande, fördelas styrelsens rösträtt lika mellan dem. Förutom ovannämnda val samt övriga stadgeenliga ärenden har förbundsstämman att till behandling upptaga sådana ärenden, som hänskjutas dit av centralrådet eller som i form av motioner väckas av till förbundet anslutna skogsvårdsstyrelser, medlem av sådan styrelse, hos dylik styrelse anställd länsjägmästare eller av Kungl. Maj:t utsedd ledamot i centralrådet.

I den mån icke medel i annan ordning ställas till förfogande, skola de för förbundet gemensamma utgifterna bestridas genom utdebitering å samtliga till förbundet anslutna skogsvårdsstyrelser i förhållande till varje styrelses inkomster i skogsvårdsavgifter samt anslag från stat, landsting och hushållningssällskap under året närmast före utdebiteringen.

Centralrådet äger befogenhet att från skogsvårdsstyrelse, som är ansluten till förbundet, infordra sådana för förbundets verksamhet erforderliga upplysningar, som tillhöra skogsvårdsstyrelsens arbetsområde.

Som av det sagda framgår föreligger formellt ingen skyldighet för skogsvårdsstyrelse att vara ansluten till förbundet. Samtliga skogsvårdsstyrelser ha dock sedan dess bildande tillhört detsamma.

Till belysande av den av centralrådet bedrivna verksamhetens utveckling kan exempelvis anföras, att antalet av centralrådet expedierade fram-

ställningar och remissvar till Kungl. Maj:t, departementschefer och riksdagsutskott utgjorde under perioden 1925—1927 44, 1928—1930 103, 1931—1933 154 och 1934—1936 245 samt under år 1937 närmare 90. Antalet övriga utgående skrivelser har under de sistförflutna sex å sju åren nästan fördubblats eller stigit från cirka 1,400 till cirka 2,200 för år. Inom centralrådet har ett flertal kommittéer och kommissioner arbetat med utredning av mer eller mindre omfattande specialfrågor.

Centralrådets fasta personal har under de senaste åren utgjorts av en sekreterare, en biträdande sekreterare samt ett skrivbiträde. För närvarande är sekreteraren hos centralrådet tjänstledig för fullgörande av offentligt uppdrag. Såsom sekreterare tjänstgör under tiden nyssnämnde biträdande sekreterare. Utgiftsstaten har för budgetåret 1939/40 balanserat å 45,000 kronor och beräknas för budgetåret 1940/41 belöpa å 49,000 kronor. Såsom bidrag till förbundet har å riksstaten uppförts ett särskilt anslag alltsedan budgetåret 1926/27. För budgetåret 1940/41 utgår anslaget med 39,000 kronor. Återstoden av utgifterna bestridas genom tillskott från skogsvårdsstyrelserna.

Här torde erinras, att frågan om inrättande av en central skoglig förvaltningsmyndighet upptagits i motioner vid 1935 års riksdag (I: 266, 273 och II: 453, 458). Jordbruksutskottet uttalade i sitt utlåtande (nr 80) i anledning av motionerna, att utskottet — ehuru vissa betänkligheter kunde hysas i frågan — icke kunde i det då för handen varande läget fatta ståndpunkt till frågan men förutsatte, att denna skulle göras till föremål för särskild undersökning i samband med en av utskottet tillstyrkt undersökning rörande skogsbrukets ekonomiska läge. Riksdagen beslöt skrivelser med begäran om den föreslagna utredningen.

1936 års skogsutrednings förslag.

Beträffande *skogsvårdsstyrelserna* innefattar utredningens betänkande icke några mera genomgripande ändringsförslag. Utredningen anser, att liksom hittills skogsvårdsstyrelserna skola utgöra å ena sidan allmänna myndigheter för tillvaratagande av särskilda statsintressen och å andra sidan hjälporgan till den enskilde skogsägarens tjänst med uppgift att stimulera och biträda samt i viss utsträckning även leda skogsägarna och deras organisationer i arbetet för åstadkommande av en förbättrad virkesproduktion. I det förra hänseendet bör det enligt utredningens mening ankomma på skogsvårdsstyrelserna, bland annat, att handha tillsynen över skogsvårdslagarnas efterlevnad, uppgöra planer för och i anslutning därtill leda det statsunderstödda skogsvårdsarbetet inom sina distrikt samt vidtaga åtgärder i syfte att förstärka det gemensamma skyddet mot brand och annan skadegörelse i skogarna. Till de uppgifter, vilka böra åligga styrelserna såsom skogsägarnas hjälporgan, torde särskilt böra höra bedrivandet av undervisning och upplysning samt utövandet av biträdesverksamhet.

Någon mera omfattande ändring i skogsvårdsstyrelsernas sammansättning har icke föreslagits. För närvarande utser såsom förut nämnts Kungl. Maj:t ordföranden samt landsting och hushållningssällskap lika antal ledamöter. Utredningen har emellertid föreslagit, att i de områden, där sammanslutning av skogsägare finnes, som kan anses nöjaktigt företräda skogsägarnas intressen inom området, Kungl. Maj:t skall äga förordna att den hushållningssällskapet tillkommande valrätten skall utövas av sammanslutningen. Meddelas dylikt förordnande, bör hushållningssällskapets övriga uppgifter i fråga om skogsvårdsstyrelserna, såsom beträffande utseende av revisorer, beviljande av ansvarsfrihet m. m., jämväl övertagas av sammanslutningen. Finnes inom skogsvårdsstyrelsens område mer än en sådan sammanslutning, bör Kungl. Maj:t äga förordna, att de hushållningssällskapet tillkommande befogenheterna skola utövas av föreningarna gemensamt. Enligt utredningens förslag bör suppleant även utses för ordföranden i skogsvårdsstyrelsen. Särskilt har av utredningen betonats, att ledamöterna böra vara med skogsförhållandena i orten väl förtrogna samt i övrigt äga den sakkunskap, utan tjänstemannabetoning, som uppdraget kräver. Utredningen har med hänsyn härtill ansett sig böra föreslå, att skogsvårdsstyrelseledamöterna skola vara i skogsbruk förfarna.

Utredningen har vidare varit av den uppfattningen, att skogsvårdsstyrelserna alltjämt böra äga utse sina tjänstemän själva. Enligt utredningens mening bör någon besvärsmätt hos statlig myndighet icke förefinnas vid tjänstetillsättningarna. I fråga om länsjägmästare har utredningen emellertid ansett böra gälla, att dylik tjänsteman skall ha förklarats kompetent till befattningen.

Utredningen har föreslagit, att ledamöterna i skogsvårdsstyrelse, med hänsyn till de omfattande och betydelsefulla uppgifter, som åvila dem, samt uppdragets arbetskrävande och i övrigt fordrande natur, skola erhålla arvode för uppdraget. Arvodet har av utredningen ansetts böra utgå med 18 kronor för sammanträdesdag till ordföranden och 12 kronor till annan ledamot. Resekostnads- och traktamentsersättning bör till alla ledamöterna utgå efter klass I B i resereglementet. Enligt utredningens förslag böra revisorerna erhålla ersättning för sitt uppdrag jämlikt grunder, som Kungl. Maj:t bestämmer.

En av de sakkunniga inom utredningen länsskogvaktaren J. V. Jansén har i ett *särskilt yttrande* till betänkandet hemställt, att länsskogvaktartiteln måtte utbytas mot titeln skogskonsulent.

Rörande *utredningens motivering* till förslaget angående skogsvårdsstyrelsernas organisation hänvisas till betänkandet (sid. 259—262).

Utredningens förslag innebär vidare såsom inledningsvis berörts även inrättande av ett *statligt centralorgan* för det enskilda skogsbruket. Den föreslagna centralmyndigheten har av utredningen förslagsvis benämnts statens skogsstyrelse. Rörande *skogsstyrelsens organisation* har utredningen anfört i huvudsak följande.

Styrelsen bör bestå av en av Kungl. Maj:t förordnad chef, med titeln överdirektör, samt tio ledamöter, därav två böra utses av Kungl. Maj:t och åtta av skogsvårdsstyrelserna. Ledamöterna böra förordnas för en tid av tre år. Av de två av Kungl. Maj:t utsedda ledamöterna skall en ha juridisk eller administrativ sakkunskap. Beträffande den andre av ifrågavarande ledamöter har utredningen förutsatt, att han skall väljas under hänsynstagande till att i skogsstyrelsen blir företrädd speciell sakkännedom i fråga om det med jordbruk förenade mindre skogsbruket. För de av skogsvårdsstyrelserna valda ledamöterna utses lika antal suppleanter. Överdirektören skall vara ordförande vid styrelsens sammanträden.

För val av ledamöter i styrelsen föreslås, att skogsvårdsstyrelserna fördelas i grupper. Den vid valförrättningar i fråga om centralrådet för närvarande använda gruppindelningen har för ifrågavarande ändamål ansetts böra bibehållas. Tillvägagångssättet vid valet har utformats sålunda. Varje grupp äger utse en ledamot och en suppleant i statens skogsstyrelse. Inom varje grupp har en var skogsvårdsstyrelse en röst. Valet avgöres genom enkel röstövervikt. Vid lika röstetal skiljer lotten. Val skall ske när Kungl. Maj:t där om förordnar och tillgå sålunda, att varje skogsvårdsstyrelse till Kungl. Maj:t insänder uppgift å de personer, som styrelsen önskar utse till ledamot och suppleant. För de valda ledamöterna och suppleanterna utfärdar Kungl. Maj:t förordnande.

Enligt 15 § i skogsvårdsstyrelsernas förbunds nuvarande stadgar skall förbundsstämman utse tvenne länsjägmästare, jämte två suppleanter, att såsom bisittare närvara vid centralrådets sammanträden och delta i dess överläggningar samt med skyldighet att, därest centralrådet fattar beslut, vilket strider mot länsjägmästarnas åsikt, låta till protokollet anteckna sin skiljaktiga mening. Denna anordning har utredningen icke ansett böra bibehållas.

Arbetet inom styrelsen har utredningen med hänsyn till styrelsens storlek ansett böra uppdelas på följande sätt. Handläggandet av de på skogsstyrelsen ankommande ärendena fördelas mellan dels styrelsen i sin helhet, dels överdirektören, dels ock en för befattningstagandet med vissa frågor bildad delegation, bestående av överdirektören samt de två av Kungl. Maj:t utsedda ledamöterna ävensom ytterligare två ledamöter. De senare, varav en skall representera Norrland och Dalarna samt en landet söder därom, väljas av skogsvårdsstyrelsernas åtta styrelseledamöter inom sin krets. Mellan de tre beslutande instanserna har utredningen föreslagit att arbetsområdet uppdelas enligt följande normer.

Skogsstyrelsen i sin helhet meddelar beslut angående: förslag rörande anslagsäskanden; statens skogsstyrelses och skogsvårdsstyrelsernas organisation berörande ärenden av principiell eller eljest av mera väsentlig betydelse; sådant ärende i övrigt, som överdirektören eller nämnda delegation prövar skäligen hänskjuta till avgörande av styrelsen i sin helhet. Av delegationen avgöras: frågor om utfärdande av ny författning eller förklaring, ändring eller upphävande av gällande författning; frågor angående arbets-

ordning och tjänsteföreskrifter beträffande statens skogsstyrelse eller under dess inseende ställda institutioner och befattningshavare; frågor om tillsättande av tjänst, anställande av personal eller kompetensförklaring för sådan; ekonomiska frågor av större vikt, som icke ankomma på styrelsen i dess helhet; frågor om ersättning till extrapersonal; frågor angående besvär över statens skogsstyrelses eller skogsvårdsstyrelses åtgärd eller beslut; viktigare frågor, i vilka framställning eller utlåtande skall avgivas till Kungl. Maj:t ävensom andra ärenden av mera allmän eller väsentlig betydelse; ärenden angående ansvar å befattningshavare för fel och försummelse i tjänsten; samt sådant ärende i övrigt, som överdirektören finner skäl göra till föremål för handläggning i nu ifrågakvarande ordning.

I sådana ärenden, vilka icke förut nämnts, bör enligt utredningens förslag överdirektören ensam äga beslutanderätt. Hit har utredningen räknat ärenden av löpande natur och sådana ärenden som icke äro av principiell beskaffenhet, såsom redovisningar av olika slag, avgivandet av fortlöpande statistiska uppgifter, yttranden i mindre betydelsefulla frågor m. m. Ärenden av beskaffenhet att icke skäligen böra i varje fall underställas överdirektörens prövning må överdirektören kunna överlämna till underordnad tjänsteman för vederbörlig åtgärd utan föregående föredragning inför överdirektören.

Utredningen har ansett, att styrelsen i sin helhet bör vara beslutsmässig, då överdirektören och minst sex ledamöter deltaga i avgörandet, samt delegationen, då överdirektören och minst två ledamöter taga del däri. Ärende, som behandlas av överdirektören samt ledamöter, avgöres efter omröstning mellan de i beslutet deltagande, därvid såsom skogsstyrelsens beslut gäller den mening, varom flertalet förenar sig, eller vid lika röstetal, den mening, som omfattas av överdirektören.

Enligt utredningens förslag böra vid skogsstyrelsen finnas följande befattningshavare, nämligen en byråchef, 2 sekreterare, en notarie, 2 kanslibiträden och 3 kontorsbiträden samt en expeditivvakt. Byråchefen avses skola bereda och föredraga ärenden rörande skogsvårdsstyrelsernas verksamhet och därmed förenade spörsmål, i den mån ärendena icke äro av övervägande rättslig natur ävensom andra ärenden rörande skogsbruket, såvitt dessa icke väsentligen röra rent juridiska, förbrukningstekniska, kommersiella eller statistiska frågor. Byråchefen skall vid överdirektörens frånvaro inträda såsom hans ställföreträdare. Med hänsyn till de uppgifter som ansetts skola åvila byråchefen har utredningen förutsatt, att han skall ha högre utbildning på det skogligen området. Vad angår sekreterarna har utredningen ansett, att en av dem bör äga juridisk utbildning och huvudsakligen ha till uppgift att bereda och föredraga ärenden, som avse skogsstyrelsens medelsförvaltning och organisation, skatteförhållanden ävensom ärenden av övervägande administrativ eller rättslig natur. Beträffande den andra sekreterartjänsten har utredningen avsett, att dennas innehavare skall kunna handha den förberedande handläggningen av ärenden, som äga samband med skoglig statistik, skogsbrukets kommersiella förhållanden och skogsprodukternas användning. Enligt utredningen bör den föreslagne notarien

vid styrelsen biträda överdirektören i hans arbete. Utredningen har ansett, att han bör ha högre skoglig utbildning. På ett av kanslibiträderna skall enligt förslaget ankomma att utföra registratorsgöromålen samt handha medelsförvaltningen och bokföringen hos styrelsen. Det bör åligga det andra kanslibiträdet att svara för expeditionernas avsändande och handlingars förvarande samt i övrigt leda och deltaga i förekommande kontorsarbete.

Utredningen har beträffande kostnaderna för skogsstyrelsen framhållit följande. Enligt utredningens uppfattning råder ingen tvekan om att arbetsuppgifternas mångskiftande och krävande art medför mycket stora fordringar på styrelsens chef. Utredningen anser därför, att befattningen icke kan placeras lägre än i 10:e lönegraden av löneplan C i civila avlöningsreglementet, innebärande en årslön av 18,000 kronor exklusive rörligt tillägg. Med hänsyn till det omfattande arbete, som kommer att åvila de fyra ledamöterna av den särskilda delegationen, anser utredningen att dessa böra tillerkännas, förutom rese- och traktamentsersättning, ett årligt arvode. Detta har utredningen föreslagit skola utgå med 2,400 kronor för ledamot. Byråchefen har enligt förslaget placerats i 30:e lönegraden. Vad sekreterarna och notarien beträffar har utredningen uttalat, att förhållandena påkalla en relativt hög lönegradsplacering för dessa befattningshavare. Placeringen av notarien i lönehänseende bör ske med beaktande av att i den specialtjänst, arbetet i skogsstyrelsen utgör, befattningen icke alltför ofta bör byta innehavare. Utredningen föreslår därför, att sekreterarbefattningarna placeras i 26:e och notarietjänsten i 22:a lönegraden. För kanslibiträderna bör tillämpas 7:e, för kontorsbiträdena 4:e och för expeditionsvakten 5:e lönegraden. Enligt förslaget bör styrelsen tills vidare icke uppföras å ordinarie stat.

För styrelsen skulle enligt förslaget komma att gälla följande personalförteckning:

Befattning	Lönegrad
1 överdirektör	C 10
1 byråchef	Eo 30
2 sekreterare	Eo 26
1 notarie	Eo 22
2 kanslibiträden	Eo 7
1 expeditionsvakt	Eo 5
3 kontorsbiträden	Eo 4

Avlöningsstaten har utredningen uppgjort sålunda:

1. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor	9,600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal:		
a) Grundavlöningar m. m.	kronor	73,800
b) Avlöningsförhöjningar m. m., förslagsvis	»	6,100
		» 79,900
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	4,800
	Summa kronor	94,300.

Vidkommande omkostnadsstaten har utredningen uppskattat reseersättningarna till 13,000 kronor, därav 6,000 kronor äro avsedda för chefen och

tjänstemännen, 5,000 kronor för styrelseledamöterna samt 2,000 kronor för särskilt inkallade sakkunniga. Expenserna ha beräknats till 15,000 kronor och övriga utgifter till 2,000 kronor. Omkostnadsstaten skulle härigenom få följande utseende:

1. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	kronor	13,000
2. <i>Expenser, förslagsvis</i>	»	15,000
3. <i>Övriga utgifter, förslagsvis</i>	»	2,000

Summa kronor 30,000.

Härutöver erfordras enligt utredningens förslag ett engångsanslag för inköp av möbler, skrivmaskiner o. d. Förutsatt att centralrådets inventarier kostnadsfritt få övertagas av skogsstyrelsen, anser utredningen att för ändamålet erfordras ett belopp ej överstigande 15,000 kronor.

Såsom tidigare anförts har verksamheten inom centralrådet finansierats genom dels statsanslag, dels tillskott från skogsvårdsstyrelserna. Vid genomförande av den organisation, vilken ovan förordats, skulle, då några bidrag från skogsvårdsstyrelserna icke längre böra ifrågakomma, statens utgifter för ändamålet relativt sett komma att visa en icke obetydlig stegring. Härvid bör dock enligt vad utredningen framhåller bemärkas, att andra myndigheters arbete kommer att minska, vilket för dessa torde medföra vissa besparingar.

Enligt utredningens förslag skulle alltså de årliga kostnaderna för skogsstyrelsen uppgå till sammanlagt 124,300 kronor. Anslaget till centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund skulle emellertid icke vidare behöva anvisas. Merkostnaderna skulle sålunda enligt förslaget utgöra (124,300 — 39,000 =) 85,300 kronor.

Ur utredningens motivering till förslaget om inrättande av statens skogsstyrelse må här återgivas följande.

Vid övervägande av frågan om det enskilda skogsbrukets centrala representation inom statsförvaltningen torde böra observeras den bakgrund härtill, som bildas av näringens nuvarande ställning i folkhushållet samt de anspråk å densamma framför allt i försörjningshänseende, som kunna antagas framdeles komma att göra sig gällande. De olika sidorna av skogsbrukets stora samhällsbetydelse ha under senaste åren kommit i allt starkare belysning. Samtidigt som den sociala och ekonomiska utvecklingen framhävt näringens eminenta bidrag till folkförsörjningen ha emellertid med ökad skärpa framstått de brister, som ännu vidlåda den skogliga produktionsapparaten, och nödvändigheten av att efter bästa förmåga få dessa avhjälpta. Behovet av målmedvetna linjer för den allmänna skogsvårdspolitikens kloka utformning och omsättning i det praktiska livet har som följd härav efter hand ökat. Staten har ock funnit sig böra i växande omfattning och på allt flera sätt träda till för att inlänka den enskildes skogshushållning i en riktning, som anses ändamålsenlig. Å andra sidan ha statsingripandena på många andra områden av vårt näringsväsen blivit så vittgående, att återverkningarna härav på skogsbruket icke alltid med det allmännas tillbudsstående resurser kunnat nöjaktigt följas. Det torde därför icke råda någon tvekan om att behovet inom den centrala statsförvaltningen av tillgång å särskild sakkunskap under ansvar på det enskilda skogsbrukets område i be-

tydande grad tilltagit. Och försöker man med utgångspunkt från det aktuella läget blicka framåt i tiden, skönjas inga tecken på att detta behov skall komma att minska utan fastmer på motsatsen.

Som en följd av den skogligt administrativa utvecklingen i landet har skogsvårdsstyrelsernas förbund och dess centralråd kommit att få sig förelagda uppgifter, vilka på olika sätt överskridit de gränser för verksamheten, som uppdragits i för förbundet gällande stadgar. Bidragande härtill torde i främsta rummet ha varit, som nyss berörts, den stegrade betydelse över huvudet taget, som skogsbruk och skogsvård kommit att få, samt speciellt utökningen av skogsvårdsstyrelsernas uppgifter och arbetsintensitet. Särskilt är därvid att märka den nya skogslagstiftning, som lagt skogar, vilka tidigare stått under domänstyrelsens tillsyn, under skogsvårdsstyrelsernas uppsikt. Den expansion av skogsvårdsstyrelsernas verksamhetsfält, som varit en följd av statsmakternas åtgärder för arbetslöshetens bekämpande, har även, och som det vill synas i viss mån varaktigt, bidragit till att ge förbundet ökat arbete. Vidare har behovet från Kungl. Maj:ts sida av ett organ för rådgivning i allmänna, skogsbruket vidkommande spörsmål gjort sig allt starkare gällande. Med den inskränkning av domänstyrelsens allmäntskogliga verksamhet till förmån för dess huvuduppgift, att förvalta statens egna skogar och domäner, som samtidigt målmedvetet eftersträvats, har i många fall till Kungl. Maj:ts förfogande för ändamålet icke stått annat lämpligt organ än centralrådet.

Man torde visserligen kunna säga, att det i stort sett lyckats centralrådet, trots en i vissa hänseenden mindre fast och smidig organisation, att med stöd framförallt av skogsvårdsstyrelsernas erfarenhet och sakkunskap på ett nöjaktigt sätt handlägga även åtskilliga uppgifter, som endast periferiskt berört dess naturliga verksamhetsområde. Det synes emellertid utredningen påtagligt, att om vårt enskilda skogsbruks framskridande skall av statsmakterna kunna mest ändamålsenligt främjas, så kräves härför en centralmyndighet, fastare uppbyggd än skogsvårdsstyrelsernas förbund. Likväl torde denna organisation besitta så många värdefulla egenskaper, att vid tillskapandet av ett lämpligt centralorgan på det skogliga området så långt möjligt bör byggas på den grund, detta förbund bildar. Detta organ har utredningen benämnt statens skogsstyrelse.

Utredningen har vidare framhållit vissa uppgifter av mera speciell art, som påkalla inrättande av ett centralorgan på skogsvårdens område. Härutinnan har utredningen anfört bland annat:

Vad beträffar den allmänna verksamheten för höjande av virkesproduktionen, torde stora krav komma att ställas på styrelsens förmåga att meddela vägledande råd och anvisningar till de lokala skogsvårdsmyndigheterna och att genom kontroll och studium av resultaten bilda sig en uppfattning om, hur skogsvårdsarbetet bör inriktas. Härvid måste givetvis nära kontakt upprätthållas med sagda myndigheter, så att för arbetet värdefulla rön snabbt inhämtas och tillgodogöras. På grundval av dessa och med stöd av den sakkunskap, som bör vara i skogsstyrelsen representerad, bör denna jämväl inför statsmakterna och andra företräda det enskilda skogsbruket och taga initiativ till näringsens fromma. Styrelsens uppgifter bliva dock icke inskränkta till rena skogsvårdsfrågor utan komma av naturliga skäl att gälla alla de spörsmål, som falla inom skogsbrukets vida ram, såsom skogslagstiftning, skoglig undervisning och forskning, skogsavkastningens utnyttjande, virkesmätning, flottning, skogsbeskattning och skoglig statistik. Med den ställning, som skogsbruket intar i vårt land, äger det emellertid även kon-

takt med en mångfald andra frågor av närings- eller socialpolitisk art, såsom transport- och fraktförhållanden, vägväsen, jord-, vatten- samt sociallagsliftning. I den mån dylika ämnen beröra skogsbruket bör styrelsen följa utvecklingen av desamma för bevakande av det enskilda skogsbrukets intressen. Styrelsen bör tillika vara tillsyns- och besvärsmyndighet över skogsvårdsstyrelserna i vad angår deras verksamhet för fullgörande av statsuppdrag.

I sistnämnda hänseende må exempelvis framhållas, att skogsvårdsstyrelses beslut i ärenden, varöver talan må föras, med nu gällande administrativa besvärssordning icke kan bliva föremål för någon mera ingående prövning av högre skoglig myndighet (30 § skogsvårdslagen och 28 § lappmarkslagen). Detta förhållande synes i och för sig föga lämpligt och bör ur rättssynpunkt vara mindre tillfredsställande. Härutinnan har alltså statens skogsstyrelse ett specialuppdrag att handhava. Inrättandet av en sådan myndighet skulle sålunda möjliggöra, att länsstyrelserna befrias från förevarande bestyr, vilket i stället bör tillkomma skogsstyrelsen. Då vid besvärssärenden uppstår behov av undersökningar å marken kunna dessa utföras av någon av styrelsen, inom eller utom styrelsen, förordnad sakkunnig person med biträde av gode män. Den, som icke åtnöjes med styrelsens beslut, må besvära sig hos Konungen. Även i fall, då jämlikt 12 § skogsvårdslagen och 18 § lappmarkslagen undersökning av avverkningsområde skall företagas, torde länsstyrelses funktioner med fördel kunna överflyttas å skogsstyrelsen. Utredningen anser vidare lämpligt att, då Konungen på grunder, som i 2 § 3 mom. skogsvårdslagen angivas, beträffande skog medgiver befrielse tills vidare från tillämpningen av skogsvårdslagen, tillsyn över sådan skog bör utövas av skogsstyrelsen.

I detta sammanhang torde jag även få upptaga till övervägande vissa av utredningen framlagda *förslag till författningsändringar*, vilka i viss utsträckning ansluta sig till de nu berörda omorganisationsproblemen. Utredningen har i sitt nu ifrågasvarande betänkande upptagit förslag dels till helt ny förordning om skogsvårdsstyrelser och dels till vissa ändringar i skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212) och lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.

I *förslaget till förordning om skogsvårdsstyrelser* har utredningen inarbetat förut omförmälda av utredningen förordnade ändringar i fråga om styrelsernas organisation. Dessutom ha vissa ändringar föreslagits i de för närvarande gällande bestämmelserna om skogsvårdsstyrelsernas uppgifter, vilka finnas upptagna i 4 § i nuvarande skogsvårdsstyrelseförordning. Enligt nämnda paragraf skall skogsvårdsstyrelse ha till uppgift att befrämja den enskilda skogshushållningen genom utbredande av kunskap i skogsskötsel, beviljande av bidrag till utförande av arbeten för skogskultur, särskilt där sådana vid uppkommen skada å skogen skulle bliva för den enskilde betungande, samt vidtagande i övrigt av åtgärder ägnade att befordra en förbättrad skogshushållning. Skogsvårdsstyrelse skall vidare föranstalta därom, att inom dess verksamhetsområde finnes tillräcklig tillgång på skogsfrö och plantor av kontrollerad, för orten lämplig beskaffenhet. Därjämte åligger det styrelsen enligt samma författningsrum att utöva den uppsikt och vidtaga de åtgärder,

som jämlikt gällande skogsvårds- och andra lagar ankomma på skogsvårdsstyrelse, samt beträffande de åtgärder styrelsen i sådant avseende vidtager så ock om de beslut, som på styrelsens framställning av domstol eller annan myndighet meddelats, föra förteckning samt lämna upplysning, när sådant begäres. Skogsvårdsstyrelse har även till uppgift att förvalta de medel, som genom skogsvårdsavgifter eller eljest inflyta till skogsvårds-kassan ävensom antaga och med omhänderhavda medel avlöna tjänstemän och utfärda instruktioner för dessa. Ytterligare ankommer på skogsvårdsstyrelse att fastställa visst stämpelmärke att användas vid utsyningar och andra förrättningar, som verkställas av styrelsens personal, samt på lämpligt sätt bringa detta märke till allmänhetens kännedom. I nu ifrågakarande författningsrum stadgas även, att skogsvårdsstyrelse på begäran skall lämna ägare eller innehavare av skogsmark sakkunnig hjälp eller anvisning för tillämnad avverkning eller i avseende å skogsmarks behandling. Styrelsen äger dock därvid föreskriva de villkor under vilka biträde må lämnas.

Utredningen har föreslagit, att de nya bestämmelserna rörande skogsvårdsstyrelsernas uppgifter och skyldigheter skola få följande innehåll.

Skogsvårdsstyrelsen skall ha till uppgift att befrämja och understödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet bedrivs på ett planmässigt sätt inom styrelsens verksamhetsområde, så ock att utöva den uppsikt och vidtaga de åtgärder, som jämlikt gällande skogsvårds- och andra lagar ankomma på styrelsen.

Styrelsen har att till fullgörande av sin uppgift *dels* verka för utbredande av kunskap om skogsskötseln och landets skogsbruk genom anordnande eller understödjande av kurser, föreläsningar, studiefärder eller annan undervisnings- eller upplysningsverksamhet, *dels* lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift samt vid skogens vård och skötsel i övrigt, *dels* stödja sammanslutningar av skogsägare i deras verksamhet för skogsvårdens befrämjande, *dels* befordra bildandet av gemensamhetsskogar, *dels* bevilja bidrag till utförande av skogsvårdsfrämjande åtgärder, *dels* låta verkställa premiering av välskötta mindre skogsbruk, *dels* medverka till genomförandet av åtgärder i syfte att bekämpa skogseld, *dels* ock vidtaga i övrigt påkallade åtgärder till befordrande av en förbättrad skogshushållning.

Skogsvårdsstyrelsen skall tillika förvalta skogsvårdsfonden samt därifrån eller eljest till skogsvårds-kassan inflytande medel, antaga och med omhänderhavda medel avlöna anställd personal samt utfärda instruktioner för denna, tillhandagå statens skogsstyrelse med de upplysningar och det biträde, som av skogsstyrelsen påkallas och som ligga inom området för skogsvårdsstyrelsens verksamhet, samt fastställa visst stämpelmärke att användas vid utsyningar och andra förrättningar, som verkställas av styrelsens personal, samt på lämpligt sätt bringa detta märke till allmän kännedom.

Skogsvårdsstyrelsen skall äga föreskriva de villkor, under vilka styrelsen lämnar biträde vid planläggning av skogsbrukets drift eller vid skogens vård och skötsel i övrigt, i den mån sådant biträde icke enligt gällande bestämmelser skall lämnas kostnadsfritt.

Vissa av de föreslagna ändringarna i ifrågavarande bestämmelser äro be-
tingade av andra av utredningen framlagda förslag, vilka icke här upptagits
till övervägande. Så är förhållandet med bestämmelserna att skogsvårdssty-
relse skall befordra bildandet av gemensamhetsskogar, låta verkställa pre-
miering av välskötta mindre skogsbruk och förvalta skogsvårdsfonden.

Ur motiveringen till utredningens förslag må här återgivas följande.

Skogsvårdsstyrelsernas biträdesverksamhet har med åren fått betydande
omfattning och blivit deras mest arbetskrävande uppgift. Såväl stämplingar
för tilltänkta avverkningar som ock skogsodlingar, röjnings- och markbered-
ningsåtgärder för erhållande av naturlig föryngring ävensom skogsdiknings-
företag m. m. utföras sålunda i stor skala under styrelsernas ledning och di-
rekta medverkan. Detta är fallet framför allt å smärre enskilda skogsbruk
i hemmansägares eller annan mindre jordbrukares hand, där möjlighet att
på annat sätt använda skoglig fackkunskap icke finnes. Behovet av att an-
lita sådan har gjort sig allt starkare gällande i samma mån som intresset
för skogsvård ökat eller förstäelsen för den ekonomiska betydelsen därav
trängt igenom.

Med hänsyn till det i förvaltningshänseende mindre gynnsamma läge,
vari bondeskogsbruket befinner sig, synas starka skäl tala för att spe-
ciella anstalter vidtagas, ägnade att åvägabringa en omedelbar förbät-
ring härutinnan. Därvid bör man utgå från att mera tillfälligtvis bistå nä-
ringen till dess utövarna av densamma genom egna föranstaltanden av det
slag, som förut avhandlats, eller eljest på lämpligt sätt ordna förvaltningen
av i deras hand befintliga skogstillgångar. Detta innebär dock icke, att så-
dana åtgärder skola vidtagas, som medföra en hastig omkastning av de hit-
tillsvarande formerna för beredande av sakkunnigt biträde åt bondeskogs-
bruket. I stället bör eftersträvas att så litet som möjligt rubba dessa. Med
nu angivna utgångspunkt synes givet, att de ifrågavarande särskilda stöd-
åtgärderna böra utgöra en påbyggnad av den biträdesverksamhet, som av
skogsvårdsstyrelserna bedrives. Därigenom vinnes jämväl möjlighet att, i
den utsträckning en sådan ordning i sig själv medger, snabbt och genom-
gripande främja en förbättrad skogshushållning med beaktande av de skif-
tande förhållanden, som råda i landets skilda delar.

Liksom beträffande andra ekonomiska företag bör för varje skogsbruk
av någorlunda storlek en viss *planläggning* ske, varigenom uppdragas rikt-
linjer för driftens lämpligaste fortgång och åvägbringas kontroll över den-
samma. I princip skall planmässigt eftersträvas att på bästa sätt tillvara-
taga markens virkesalstrande förmåga samt att utfå högsta värde ur virkes-
skörden. Av naturliga skäl är en planläggning för skogsbrukets del oftast
mycket vanskelig att utföra.

I betraktande av svårigheterna för de enskilda, icke fackutbildade skogs-
ägarna att överblicka sina fastigheters skogsproduktiva möjligheter och rätt
bedöma de faktorer, som öva inflytande därå, måste man förutsätta, att
skogsvårdsstyrelserna på allt sätt och i den utsträckning, så låter sig göra,
tillhandagå med erforderligt bistånd, främst då genom muntliga råd och
upplysningar. För skogsbrukets förnuftiga uppläggning är en tillfredsstäl-
lande kännedom om skogsmarken samt om virkesförrådets storlek och be-
skaffenhet av grundläggande betydelse. Skogsvårdsstyrelserna böra förty
tillhandahålla sakkunnig arbetskraft för verkställande av undersökningar,
inventeringar och kalkyler av dylik natur samt stimulera användningen av
densamma.

Nästa led i den skogligen produktionsprocessen, där skogsvårdsstyrelserna
genom sin personal böra biträda skogsägaren med råd och anvisningar eller

direkt handledning, utgöres av skogens förnygring och dess omvårdnad från plantstadiet fram till det avverkningsbara, ekonomiskt mogna trädet eller beståndet, d. v. s. *skogsvården* i egentlig mening. I samband därmed kan jämväl nämnas verksamheten för nya markers invinning till skogsbörd och iståndsättande av marker med otillfredsställande skogstillstånd. Vid samtliga de ingripanden, som erfordras i olika skeden av skogens liv för att på ändamålsenligt sätt utnyttja marken, frambringa virkesalster av förmånligaste beskaffenhet ävensom förbereda och gynna framväxandet av en ny trädgeneration i den gamlas ställe, är det av vikt att skogsvårdsstyrelserna ställa den sakkunniga hjälp till förfogande, som i varje särskilt fall påkallas.

Ehuru alla i ett skogsbruk förekommande göromål i större eller mindre grad tjäna ekonomiska syften, finnas dock vissa bestyr, som äro mera omedelbart inställda härpå än andra. Utredningen tänker därvid närmast på de sysslor, som äro direkt förbundna med *virkeskördens avverkning, aptering, upparbetning och behandling i övrigt*. Det sätt, varpå hithörande spørsmål lösas, är av synnerlig betydelse för skogsbrukets lönsamhet. Samtidigt ställa de stora krav på sin man beträffande ej mindre kännedom om virkesmarknadens läge och anspråken på olika skogsprodukter samt färdighet i skogligt-tekniska och ekonomiska beräkningar än även förmåga att ändamålsenligt organisera och genomföra olika till virkessortimentens uttagande och distribuering hörande åtgärder och arbetsmoment. Förutom åtskilligt annat måste han med tillförlitlighet klargöra för sig hur stor virkesmassa, som vid avverkningen kan påräknas, hur den fördelar sig på dimensioner samt efter vilka regler de olika virkesslagen skola tillredas av de fällda stammarna för att giva högsta möjliga nettobehållning eller komma till största nytta. Ett förnuftigt ordnande av själva avverkningen samt virkets transport och uppläggning m. m. är en nödvändig förutsättning för att de påräknade resultaten skola kunna nås. Försäljningen måste ske fullt affärsmässigt och med beaktande av samtliga på utfallet av densamma inverkan faktorer. Vid det försålda virkets inmätning och mottagning skola säljarens rättmätiga intressen bevakas och tillvaratagas. Missgrepp eller underlåtenhet i nu berörda punkter kan innebära, att en väntad vinst minskas eller till och med förbytes i förlust.

Enär stora värden stå på spel, då virkesavkastningen skall nyttiggöras, måste skogsägaren därvid kunna erhålla hjälp av sakkunniga, betrodda medhjälpare. Utredningen har ansett sig böra utgå från att, vad särskilt beträffar biträdesverksamheten på området, skogsägareföreningarna i denna hava en av sina betydelsefullaste arbetsuppgifter. Men även skogsvårdsstyrelserna böra i viss mån deltaga däri.

Skogsvårdsstyrelsernas biträdesverksamhet har, enligt vad förut påvisats, inskränkts till rådgivande medverkan i avseende å skogsskötseln, innefattande sakkunnig hjälp eller anvisning för tillämnad avverkning eller i avseende å skogsmarks behandling. Det egentliga förvaltningsarbetet, såsom organisation och övervakning av drivningar, avsättning av virke m. m., har fallit utom ramen för styrelsernas åtgöranden. Man har nämligen ansett att det allmänna icke borde taga direkt del i sådana ärenden. Flera motiv för detta ståndpunktslagande hava anförts. Sålunda har hävdats att spørsmål av dylik beskaffenhet näppeligen tillhörde skogsvårdsstyrelsernas uppgift, sådan denna bestämts i gällande författningar. Vidare har framhållits att styrelsernas förrättningsmän ofta knappast ägde den erfarenhet och skolning, att de vore skickade att handlägga dylika uppdrag. Åtskilliga av dessa gjordes därjämte vanskliga genom att virkespriserna inom en jämförelsevis kort tidrymd kunde avsevärt förändras, varigenom anledningar till missförstånd och missnöje lätt kunde uppstå bland skogsägarna. Mången

gång kunde det, såsom vid värderingar, vara svårt att på förhand beräkna utdrivningskostnadernas storlek. Härtill komme att skogsvårdsstyrelserna principiellt borde intaga en fullt neutral ställning mellan säljare och köpare av virke.

Givet är emellertid att skogsvårdsstyrelsernas personal vid handläggande av rekviderade förrättningar åt skogsägarna skola så långt möjligt tillgodose dessas intressen och önskemål samt söka på bästa sätt betjäna sina uppdragsgivare. Vad särskilt gäller stämplings- eller utsyningsarbetena torde det sagda i flertalet fall jämväl innebära, att rekvirenten på begäran bör tillhandahållas stämplingslängd d. v. s. protokoll över förrättningen. För att vara till avsedd nytta bör längden i förekommande fall innehålla uppgifter om ej endast antalet stämplade stammar av olika trädslag, längd- och grovlekklasser m. m. utan jämväl, om sådant önskemål framställes, de ifrågavarande stammarnas efter gängse metoder beräknade kubikmassa. Det må anmärkas, att ingen sådan kubering kan göra anspråk på absolut tillförlitlighet, bland annat emedan i praktiken användbara kuberingsmetoder blott giva ungefärliga resultat. Någon direkt värdering av stämplingspost torde däremot icke böra förekomma, annat än då styrelsen så finner lämpligt. Detta bör icke hindra förrättningsmännen att i samband med stämplingsarbetet muntligen meddela skogsägarna alla de uppgifter, som kunna bidra till att virket med hänsyn till beskaffenheten kommer till mest ändamålsenliga användning.

Utredningens *förslag till ändring i skogsvårdslagen och 1932 års lappmarks-lag* innebär i huvudsak följande.

Enligt 2 § 3 mom. i skogsvårdslagen ankommer det på Kungl. Maj:t att — därest skog, som lyder under skogsvårdslagen, äges av förening eller sällskap, bildat för befordrande av skogsvård i allmänt intresse eller därest skogens vård och förvaltning utövas under medverkan och tillsyn av sådant skogsvårdssällskap — beträffande sådan skog på ansökan medgiva befrielse tills vidare från tillämpningen av vad i skogsvårdslagen stadgas. En förutsättning härför är dock, att sällskapet stadgar fastställts av Kungl. Maj:t. I nämnda lagrum stadgas vidare, att över skogar, rörande vilka sådant medgivande lämnats, domänstyrelsen skall utöva tillsyn. Utredningen har ansett, att denna tillsyn — sedan statens skogsstyrelse inrättats — bör tillkomma denna styrelse i stället för domänstyrelsen.

I 12 § skogsvårdslagen stadgas, att, där skogsvårdsstyrelsen finner åtgärder för betryggande av återväxt jämlikt skogsvårdslagen påkallade, styrelsen skall med den eller dem, som lagenligt äro ansvariga för återväxtens betryggande, träffa överenskommelse om samtliga de åtgärder, som för berörda ändamål böra vidtagas och om den tid, inom vilken en var av dem skall vara fullgjord. För den händelse överenskommelse ej kan träffas, må skogsvårdsstyrelsen, där den ej finner saken omedelbart böra stämmas till domstol, hos länsstyrelsen påkalla undersökning av avverkningsområdet. Länsstyrelsen skall i anledning härav förordna en skogsstatens tjänsteman att med biträde av två ojävige gode män, vilka av förrättningsmannen utses bland ledamöter i ägodelningsrätt eller gode män vid lantmäteriförrättning i orten eller ock till ledamöter i häradsrätt äro valda, å stället undersöka förhållandet och däröver till skogsvårdsstyrelsen avgiva redogörelse med förslag till de åtgärder, som för markens återställande i skogbärande skick må finnas nödiga.

Stanna synemännen i olika mening, skall enligt vad vidare stadgas i förevarande paragraf de särskilda meningarna meddelas skogsvårdsstyrelsen, som därefter ånyo söker få till stånd överenskommelse. Enligt utredningens förslag skola de åligganden, som jämlikt bestämmelserna i denna paragraf påvila länsstyrelsen, övertagas av statens skogsstyrelse. Såsom förrättningsman må skogsstyrelsen därefter förordna sakkunnig person. Styrelsen skall sålunda icke, såsom för närvarande gäller för länsstyrelse, vara bunden vid valet av förrättningsman till skogsstatstjänstemännen. Liknande ändringar ha föreslagits i motsvarande paragraf, 18 §, i 1932 års lappmarkslag. Därjämte ha lagrummen även i övrigt bragts i överensstämmelse med varandra.

I 30 § i skogsvårdslagen och 28 § i 1932 års lappmarkslag äro upptagna föreskrifter om fullföljande av talan mot skogsvårdsstyrelses beslut. Enligt nämnda lagrum skall klagan mot skogsvårdsstyrelses beslut, där sådan klagan må föras, ske genom besvär hos länsstyrelsen. Över länsstyrelsens beslut må klagan sedermera föras hos Kungl. Maj:t. Jämlikt nämnda lagrum må klaganden hos länsstyrelsen påkalla undersökning på marken. Sker detta eller finner länsstyrelsen eljest sådan undersökning vara av nöden, förordnar länsstyrelsen en skogsstatens tjänsteman att med biträde av sådana gode män, som förut nämnts, å stället undersöka förhållandet och däröver avgiva redogörelse. Kostnaden för undersökningen skall förskjutas av medel, som förvaltas av skogsvårdsstyrelsen, men kan genom länsstyrelsens slutliga utslag åläggas klaganden, om han påkallat undersökningen. Nödig hantlangning skall utgöras av klaganden. Utredningen har i sitt förslag insatt statens skogsstyrelse i stället för länsstyrelsen såsom instans mellan skogsvårdsstyrelsen och Kungl. Maj:t. I samband härmed har utredningen föreslagit borttagande av bestämmelserna om undersökning på marken.

Yttrandena.

I allmänhet ha utredningens nu ifrågavarande förslag vunnit anslutning i de avgivna yttrandena. Vissa erinringar ha dock framförts huvudsakligen från centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund och skogsvårdsstyrelserna.

I fråga om förslagen rörande skogsvårdsstyrelserna har centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund anfört i huvudsak följande.

Det synes centralrådet angeläget erinra därom, att erfarenheten tydligt lär ha ådagalagt den nuvarande skogsvårdsstyrelseorganisationens arbetsduglighet och lämplighet i övrigt för de uppgifter, som åvila densamma. Ehuru dessa med tiden i mycket betydande grad tillvuxit och blivit alltmer maktpåliggande, torde någon mera ingripande ändring av organisationsformen icke ha visat sig erforderlig. Såvitt centralrådet har sig bekant, ha ej heller några önskemål i sådant avseende under de senaste åren framkommit. Även utredningen förordar ett bibehållande i huvudsak av hittillsvarande organisation. I vissa avseenden har emellertid utredningen föreslagit ändringar, vilka centralrådet dock icke helt kan biträda.

I första hand gäller detta förslaget om att å sammanslutning av skogsägare, vilken kan anses nöjaktigt företräda dessas intressen inom landstingsområdet, må överlåtas den valrätt beträffande skogsvårdsstyrelseledamot och revisor, som eljest tillkommer hushållningssällskapet. I vissa hänseenden kunna hushållningssällskapen betraktas som med skogsvårdsstyrelserna jämställda organ. Ur denna synpunkt kan det måhända synas oformligt, att sällskapen skola utse ledamöter i skogsvårdsstyrelserna och revisorer. Utredningens förslag att delegera hushållningssällskapets valrätt å annan organisation kan därför på visst sätt anses motiverad. Att överlåta denna till de nuvarande skogsägareföreningarna torde emellertid icke kunna ifrågasättas. Ännu ha nämligen dessa ej vunnit den representativitet och stadga, som utgöra ett nödvändigt villkor härför. Såsom förhållandena på området nu gestalta sig, anser centralrådet av denna anledning, i likhet med skogsvårdsstyrelserna, att utredningsförslaget ej bör genomföras. Frågan om skogsvårdsstyrelsernas sammansättning kan emellertid upptagas till förnyat överbäggande i samband med den omorganisation av hushållningssällskapen, som väl torde komma att av omständigheterna framtvingas.

Emot förslaget att jämväl för den av Kungl. Maj:t utsedde ledamoten skall förordnas suppleant har centralrådet för sin del intet att erinra. Då denne säkerligen endast undantagsvis behöver inkallas och därför icke kan vara så förtrogen med arbetet, som tillstådesvarande ordinarie ledamöter, bör han dock icke fungera såsom ordförande. Ordförandeskapet bör enligt centralrådets åsikt alljämt utövas av den till tjänsteåren äldste av ledamöterna eller av den, som skogsvårdsstyrelsen inom sig utsett till vice ordförande.

Centralrådet ställer sig tveksamt till lämpligheten av att, såsom utredningen föreslår, särskilt arvode skall utgå till skogsvårdsstyrelseledamot. Då enligt centralrådets mening några bärande skäl icke anförts för en förändring av vad härutinnan nu är gällande, får centralrådet avstyrka förslaget. Däremot vill centralrådet tillstyrka utredningens förslag beträffande ersättning till skogsvårdsstyrelsernas revisorer.

De utredningens återstående förslag, som direkt avse skogsvårdsstyrelsernas organisation, ha ej givit centralrådet anledning till erinran.

Jämväl *Sveriges skogsägareförbund* och *flertalet skogsvårdsstyrelser* ha avstyrkt, att skogsägareföreningarna skulle kunna få befogenhet att välja ledamot i skogsvårdsstyrelse. En skogsvårdsstyrelse har tillika icke ansett lämpligt, att suppleant utsåges för den av Kungl. Maj:t utsedde ordföranden i skogsvårdsstyrelse.

Skogsvårdsstyrelsen i Stockholms län och *Sveriges lantbruksförbund* ha uttalat, att skogsägareföreningarna jämte landsting och hushållningssällskap skulle kunna få utse en ledamot. Skogsvårdsstyrelsen har tillika avstyrkt förslaget om arvode till ledamöterna i skogsvårdsstyrelserna.

Statskontoret har ansett, att länsjägmästarna borde tillsättas av Kungl. Maj:t samt att klagorätt borde finnas över styrelsernas beslut beträffande tillsättande av övriga tjänstemän hos styrelserna. Enligt statskontorets mening borde revisionen av skogsvårdsstyrelsernas medelsförvaltning ankomma på riksräkenskapsverket.

Sveriges kommunaltjänstemannaförbund har yrkat på att klagorätt skulle införas beträffande skogsvårdsstyrelsernas beslut i tjänstemannafrågor. För-

bundet har tillika hemställt, att skogsvaktartiteln måtte utbytas mot titeln skogskonsulent.

Förslaget angående statens skogsstyrelse har avstyrkts av statskontoret, kommerskollegium, allmänna civilförvaltningens lönenämnd, centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund, det övervägande flertalet skogsvårdsstyrelser, Sveriges skogsägareförbund och Norrlands skogsvårdsförbund samt handelskammaren i Sundsvall. I övriga yttranden har förslaget tillstyrkts eller lämnats utan erinran. Såväl statskontoret som centralrådet ha framlagt egna förslag i ämnet. Ur yttrandena må i övrigt här återgivas följande.

Domänstyrelsen har yttrat:

Domänstyrelsen anser att en synnerligen viktig uppgift för ett centralorgan för skogsvårdsstyrelserna — för närvarande centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund — bör vara att leda och övervaka dessa styrelserns verksamhet för vinnande av enhetlighet, inom lämpliga gränser, vid tillämpning av de stadganden med mera, som reglera denna verksamhet. I vad mån den nu såsom erforderlig ansedda förstärkningen av detta centralorgan bör taga formen av en ny skogsstyrelse beror av de arbetsuppgifter och den befogenhet den tillägges. Styrelsen anser att en närmare utformning erfordras av skogsstyrelsens befogenheter än den, som innehålles i förslaget till instruktion, innan man kan taga ståndpunkt till denna sak.

Under förutsättning likväl att den föreslagna skogsstyrelsen tilldelas befogenheter av sådan innebörd, att den kan effektivt utöva nyssberörda ledning och övervakning har styrelsen ej något att erinra emot inrättandet, tills vidare, av en ny skogsstyrelse.

De frågor av skoglig, ekonomisk, social eller annan innebörd, som hänföra sig till vårt lands skogar, äga så mycket gemensamt, att det med skäl kan förutses att ett behov, småningom, kommer att göra sig gällande av att sammanföra den fackliga ledningen och överinseendet av alla dessa skogar till en skogsstyrelse. Vid en ändamålsenligt genomförd organisation — i behörig grad tillgodoseende de intressen som äro förbundna med skogar av olika kategorier — skulle ett statsorgan av sådan typ helt visst skapa en rationell koncentration av det fackliga överinseendet av landets skogsbruk och de spörsmål av skiftande art, som därmed höra samman. En sådan myndighet borde tilläggas benämningen »statens skogsstyrelse». Att, som nu föreslås, använda denna benämning för den av skogsutredningen för enskildas skogar föreslagna skogsstyrelsen måste anses olämpligt. Styrelsen anser att benämningen »centralstyrelse för enskilda skogar» bättre anger den nya styrelsens uppgift än det namn, som skogsutredningen föreslår.

Svenska trävaruexportföreningen och *svenska cellulosaföreningen* ha i sina yttranden erinrat, att den nuvarande centrala organisationen för skogsvårdsstyrelserna fungerat i stort sett fullt tillfredsställande. Ehuru den föreslagna omorganisationen syntes på ett relativt smidigt sätt ansluta sig till nuvarande förhållanden, hade föreningarna likväl hyst betänkligheter mot skapandet av ett nytt ämbetsverk, vars chef givits långt gående befogenhet. Men då det förutsattes att den nya organisationen bleve en påbyggnad av den nuvarande, ansågo föreningarna däri ligga en garanti för att centraliseringen icke drevs längre än vad som vore nödigt. Föreningarna vore nämligen av den uppfattningen, att en av förutsättningarna för att skogsvårds-

styrelserna även i fortsättningen skulle kunna fylla sin stora uppgift vore att deras handlingsfrihet bleve obeskuren eller i vart fall beskuren så litet som möjligt.

Skogssällskapet har uttalat:

Sällskapet har utgått från att utredningens förslag om ett centralorgan för skogsvården skulle komma att förverkligas. Steg för steg har utvecklingen gått i riktning häremot. I den mån domänstyrelsen blivit ett alltmera renodlat affärsdrivande verk och befriats från sådana uppgifter, som detta verk förut haft att besörja i fråga om de enskilda skogarna, har ett allt starkare behov av ett organ, lämpat för dessa angelägenheters omhändertagande, helt naturligt gjort sig gällande. Samtidigt härmed har det enskilda skogsbruket och landets skogar överhuvud berörande ärenden och spörsmål, som tarva central behandling, hopats på ett sätt, som gjort en ny ordning på detta område ofrånkomlig.

Vad gestaltningen av det föreslagna nya organet, statens skogsstyrelse, angår, kan nog finnas skäl för tveksamhet, huruvida denna verkligen giver bästa tänkbara förutsättningar för ärendenas enkla och smidiga behandling. Såsom detta organ byggs, lärer det icke kunna undvikas att dess arbete i vissa avseenden blir tungrott. Dess formande på sätt skett får emellertid ses mot bakgrunden av en naturlig strävan att i möjligaste mån därinom tillvarataga traditionerna från den nuvarande överbyggnaden för de enskilda skogarna. I vilken utsträckning detta låter sig förena med de förhållanden, som komma att sätta sin prägel på berörda styrelses verksamhet, får ju framtiden utvisa. I avvaktan på de erfarenheter verkligheten kommer att skänka i avseende å möjligheten att bibehålla den mjuka struktur, verket i förslaget givits, bör det äga sitt intresse att den av utredningen föreslagna formen blir prövad.

Sveriges skogsägareföreningars riksförbund har anfört i huvudsak följande.

Det enskilda skogsbrukets värde har blivit erkänt. Betydelsen av dess ytterligare utveckling och framåtskridande likaså. Garantier måste skapas för att alla resurser, som verkligen äro tillfinnandes, även till fullo bliva utnyttjade till samhällets gagn nu och i framtiden. Men med skogsbrukets utveckling och rationalisering följer, att en mångfald betydelsefulla och vitala frågor oupphörligt kommer att dyka upp och tarva allsidig och sakkunnig behandling om ett fullgott resultat skall kunna påräknas. Därmed uppstår också en oeftergivlig fordran på tillgång till sådan myndighet, som kan samarbeta, opartiskt granska och bedöma skogsbrukets alla spörsmål. Det framstår såsom ett oeftergivligt krav, att den institution, som skall pröva och tillgodose skogsbrukets behov och intressen, gives sådan utformning och arbetskapacitet, att den kan överblicka, planmässigt ordna, bearbeta och objektivt pröva alla de av varandra beroende delarna i deras rätta sammanhang. Inom vårt land har hittills detta senare varit omöjligt, när något organ med denna allsidiga uppgift icke funnits.

Man måste därför oförbehållsamt erkänna att ännu oerhört mycket återstår för att bringa den invecklade skogliga produktionsapparaten med alla dess samverkande, men ytterst olikartade faktorer samman till ett helgjutet aggregat.

Behovet av ett centralt samarbetsorgan för det enskilda skogsbruket har redan för länge sedan påtalats. När nu 1936 års skogsutredning framlägger förslag till inrättande av ett sådant centralt organ, finner riksförbundet att därmed ett nödvändigt och länge närt önskemål blivit beaktat.

Det bör dock, såsom även utredningen framhåller, noga uppmärksammas,

att icke den rörelsefrihet, som hittills varit beskörd skogsvårdsstyrelserna, undanryckes. Det är ofrånkomligt, att det storartade resultat, som vunnits i skogsproduktionshänseende genom att skogsvårdsstyrelserna från deras tillblivelse givits möjlighet att smidigt anpassa sitt arbetssätt efter olika förhållanden inom deras respektive verksamhetsområden, icke skulle ha ernåtts om styrelserna fått sin handlingsfrihet beskuren. Att skogsvårdsstyrelserna genom nu föreslagen central skogsstyrelsemyndighet torde komma att arbeta efter i vissa fall mera ensartade linjer och även få möjligheten att inhämta värdefulla informationer i vissa med själva skogsproduktionen sammanhängande frågor torde otvivelaktigt kunna bli av värde.

Riksförbundet ser i tillskapandet av den föreslagna centrala myndigheten även en viss garanti för att ett statligt ingripande i det enskilda skogsbruket icke blir större än vad som är nödvändigt och gagneligt.

I fullt och fast medvetande om att ett arbete efter ensartade linjer, grundlig prövning och samarbetande av det enskilda skogsbrukets viktiga, allsidiga krav och intressen redan är och än mer kommer att visa sig oundgängligen nödvändigt vill riksförbundet ansluta sig till skogsutredningens förslag om inrättande av en skogsstyrelse, varvid samtidigt understrykes vikten av att det enskilda skogsbruket blir på ett tillfredsställande sätt representerat inom skogsstyrelsen.

Med hänsyn till att skogsägarnas ekonomiska föreningar företräda ett viktigt avsnitt av det enskilda skogsbruket finner riksförbundet skäligt, att dessa bli representerade i skogsstyrelsen. Ett beaktande härav synes kunna ske med en ändring av utredningens förslag i vad angår skogsstyrelsens sammansättning sålunda, att Kungl. Maj:t utser två, skogsvårdsstyrelserna sex och skogsägareföreningarnas riksförbund två ledamöter, av vilka senare en ledamot inträder i styrelsens femmannadelegation.

Riksförbundet landsbygdens folk har framhållit:

Vid inrättandet av skogsvårdsstyrelserna gavs åt dessa en mycket självständig och av lagstiftningen relativt obeskuren befogenhet att utöva tillsyn över efterlevnaden av den nya skogsvårdslagen och att samtidigt verka för skogsvården och skogsvårdsintressets höjande, vilket ansågs nödvändigt för att vinna skogsägarnas förtroende samt hos dem väcka intresse för skogens rätta vård och handhavande. Genom denna uppläggning, som möjliggjort en nödvändig lokal anpassning, har även det eftersträfvade syftet uppnåtts, vilket tydligt framgår av styrelsernas alltmer utvidgade verksamhet. Tiden torde emellertid nu vara mogen att med hänsyn till vikten av ett rationellt samarbete och utvinnandet av största möjliga effekt av den nationella skogshushållningen inrätta en statlig centralmyndighet på det enskilda skogsbrukets område, varför förslaget om en statens skogsstyrelse tillstyrkes.

Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet har såsom sin mening uttalat:

Statsmakternas intresse av skogsbruket, skogstillgångarnas och skogsvårdens betydelse för landet samt dess sammanhang med arbetslöshetspolitiken och med skogsarbetarnas utkomstproblem — allt detta gör det synnerligen angeläget att en effektiv och ändamålsenlig organisation åstadkommes för den statliga insatsen på detta område. Det förefaller som om utredningen i alltför hög grad eftersträvat att anpassa sitt förslag beträffande den statliga administrationen på området efter nu rådande förhållanden. En betydligt längre gående centralisering är sannolikt påkallad, om verkligt effektiva åtgärder skola påräknas komma till utförande i olika avseenden och i hela den utsträckning som erfordras. Utredningens förslag måste betraktas som ett

absolut minimum av statlig apparat för dessa betydelsefulla arbetsuppgifter. Detta även med tanke på skogsvårdsarbetets inordnande i arbetslöshetspolitiken och i en målmedveten statlig insats i lösningen av skogsarbetarnas utkomstproblem.

I detta yttrande har *landsorganisationen i Sverige* instämt.

Sveriges kommunaltjänstemannaförbund har yttrat:

Behovet av en statlig centralmyndighet över skogsvårdsstyrelserna torde vara alltför uppenbart för att behöva särskilt motiveras. Förbundet får därför i princip tillstyrka utredningens förslag i detta avseende. I fråga om den statliga skogsstyrelsens organisation anser dock förbundet, att ämbetsverket tills vidare icke bör givas den föreslagna storleksordningen. Utökning av personalen kan genomföras efterhand som arbetsuppgifterna så påfordra och ämbetsverket växer in i den uppgift det är avsett att fylla. Beträffande förslaget tillvägagångssätt vid val av ledamöter i styrelsen m. m. har förbundet intet att erinra. Däremot måste det anses önskvärt och tidsenligt att skogsstyrelsen, liksom tidigare centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund, bibehåller kontakten med skogsvårdsstyrelsernas tjänstemannakårer och utnyttjar deras sakkunskap genom att bisittareinstitutionen bibehålles. Härvid bör dock den förändringen vara självfallen, att den ene bisittaren är i länsjägmästareställning och den andre i länskogvaktareställning. Bisittarna böra utses av respektive personalorganisationer.

Statskontoret har i huvudsak framhållit:

Statskontoret kan icke finna, att de ärenden, som skulle ankomma på skogsstyrelsens handläggning, äro av den omfattning, att de kunna utfylla en för ett självständigt ämbetsverk lämplig verksamhetsram. I anledning härav och med särskild hänsyn till att styrelsen i synnerligen ringa utsträckning skulle äga befogenhet att självständigt besluta i till dess förvaltningsområde hörande frågor, får statskontoret avstyrka förslaget i det skick, det nu föreligger, och i stället föreslå, att direkt till jordbruksdepartementet anknutes en inspektörs- och konsulentbefattning — förslagsvis i lönegraden C 4 — för frågor rörande skogsvårdsstyrelsernas verksamhet och vård av enskildas skogar över huvud.

Statskontoret har emellertid, vid övervägande av frågan om den för skogsvårdsarbetet lämpliga organisationen, ansett sig böra ifrågasätta, huruvida icke — därest ett centralt ämbetsverk för handläggning av hithörande frågor skulle anses böra komma till stånd — de skogsvårdsstyrelserna för närvarande ävilande arbetsuppgifterna — helt eller till större delen — borde överflyttas till detta ämbetsverk och skogsvårdsstyrelserna i samband därmed indragas. Den nuvarande lokala organisationen skulle i sådant fall kunna under respektive länsjägmästares ledning direkt underställas ämbetsverket. Skulle den föreslagna styrelsen komma till stånd med allenast de uppgifter, som utredningen föreslagit, anser statskontoret, att dessa uppgifter knappast kunna beräknas giva full sysselsättning åt det antal befattningshavare, som förslaget till personalförteckning upptager.

Kommerskollegium har ställt sig tveksamt i fråga om förslaget att inrätta en särskild central skogsstyrelse. De uppräknade arbetsområdena, skogslagstiftning, skoglig undervisning och forskning, skogsavkastningens utnyttjande o. s. v. ha synt kollegium vara sådana, att de kunde och borde nöjaktigt tillgodoses inom andra institutioner såsom statsdepartement, domänstyrelsen samt främst skogshögskolan och skogsförsöksanstalten. Överhuvud har kol-

legium ej funnit några avgörande skäl ha anförts för en organisatorisk förändring beträffande nuvarande centralorgan för skogsarbetet på enskilda skogar, nämligen det med statsmedel understödda centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund.

Centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund har anført i huvudsak följande.

Centralrådet anser i likhet med skogsutredningen att det är av största vikt, att en bättre skötsel av landets enskilda skogar åvägabringas. För att så må kunna ske kräves uppenbarligen, att det allmänna mera effektivt än hittills lämnar skogsvårdsarbetet sitt stöd. Förutom på annat sätt måste detta även ske i den form, att ökade statsmedel ställas till förfogande för ändamålet. Redan nu förbruka skogsvårdsstyrelserna så betydande belopp dylika medel för skogsvårdens främjande, att kravet på en betryggande kontroll från det allmännas sida beträffande användningen av dessa måste anses fullt befogat. Vid en ytterligare utvidgning av denna skogsvårdsstyrelsernas verksamhet blir detta krav än mera motiverat. Ett effektivt tillgodoseende av detsamma torde näppeligen kunna ske med mindre ett organ tillskapas, besittande effektiva möjligheter till sådan kontrolls utövande. Även om centralrådet sökt att i mån av krafter utöva denna kontrollverksamhet, erfordras otvivelaktigt, förr eller senare, en fastare organisation härför.

Utan hänsyn till de övriga i hög grad viktiga skogliga uppgifter, vilka lämpligen torde böra anförtros nu ifrågavarande centralorgan, finner centralrådet sålunda, att utvecklingen av skogsvårdsstyrelsearbetet som sådant motiverar en förstärkt organisation.

Å andra sidan vill det synas centralrådet som om skogsvårdsstyrelserna och deras verksamhet måste komma att utgöra huvuddelen av ett sådant organs arbetsuppgifter. Hittills har, vilket allmänt erkänts, skogsvårdsstyrelserna tillsammans med sin självstyrelse, centralrådet, lyckats nöjaktigt bemästra sina från år till år ständigt växande arbetsuppgifter. Det synes centralrådet som om detta förhållande borde vid organisationens i fråga reformering erkännas även på det sätt, att i ett genom statsmakternas försorg nytillskapat centralorgan för skogsvårdsstyrelserna dessas representanter tillförsäkras ett avgörande inflytande. Samtidigt som centralrådet hyser denna uppfattning, är emellertid centralrådet villigt erkänna, att handhavandet av uppgifterna för det enskilda skogsbrukets främjande är av sådan allmän betydelse, att staten lämpligen bör äga möjligheter utöva större direkt inflytande härpå än vad hittills åtminstone formellt varit fallet.

Det anförda innebär, att centralrådet för sin del kan för nu ifrågavarande ändamål tillstyrka en omorganisation av skogsvårdsstyrelsernas förbund, som nära ansluter sig till vad skogsutredningen föreslagit.

För att närmare visa detta vill centralrådet här i stora drag skissera, hur centralrådet skulle vilja tänka sig ifrågavarande centralorgans organisation. Av skogsvårdsstyrelserna väljas vid stämma, på sätt hittills skett, sex till åtta ledamöter i detsamma. Av Kungl. Maj:ts utses härjämte ordförande i detta samt ytterligare en ledamot, som bör äga juridiska kvalifikationer. I centralorganet må dessutom kunna inväljas en ledamot för skogsägareföreningarnas riksförbund och en för Sveriges skogsägareförbund, varigenom detta skulle komma att bestå av tio till tolv ledamöter. Vid styrelsens sammanträden synas tvenne länsjägästare böra äga närvara som bisittare. Denna fulltaliga styrelse torde kunna förutses behöva sammanträda fyra gånger om året. Mindre viktiga ärenden samt löpande dylika skulle handhavas av ett arbetsutskott, bestående av Kungl. Maj:ts båda styrelseledamöter samt tre av skogsvårdsstyrelsernas representanter.

Som styrelsens främste tjänsteman, ansvarig för ärendenas beredning och föredragning, skulle anställas en högt kvalificerad person med skoglig utbildning, vilken på förslag av styrelsen skulle av Kungl. Maj:t förordnas för viss tid. Denne tjänsteman kunde lämpligen benämnas överdirektör eller riksjägmästare. För att biträda vid ärendenas handläggning och för att vid riksjägmästarens resor, semester och dylikt svara för kansliarbetet skulle styrelsen anställa en person med högre skoglig utbildning, förslagsvis med byråchefs löneförmåner, samt i övrigt erforderlig kanslipersonal. Centralrådet förmenar, att till en början ytterligare personal icke skulle behöva anställas, och att en utökning av denna först borde ske i samband med att arbetsuppgifternas tillväxt gjorde detta nödvändigt.

Skogsvårdsstyrelsernas organisation i ett förbund borde göras obligatorisk. Centralorganets uppgifter torde böra fastställas i särskild författning. Därvid måste detta organs befogenheter vis å vis skogsvårdsstyrelserna noggrant klarläggas. Härvid anser centralrådet, att intrång på skogsvårdsstyrelsernas självständighet och frihet så långt möjligt bör undvikas, utan att det centrala organet därigenom förtages möjligheten att kontrollera skogsvårdsstyrelsernas medelsförvaltning samt att öva direkt inflytande på skogsvårdsarbetets inriktning och effektivitet.

Fleralet skogsvårdsstyrelser ha ansett, att tillräckligt bärande skäl ej framlagts för styrkande av behovet av en sådan övermyndighet, som skogstyrelsen skulle utgöra. Styrelsens uppgifter ha synts skogsvårdsstyrelserna i vissa hänseenden vara ganska diffusa. Styrelsen kunde befaras i sin ämbetsutövning skola lägga en hämsko på skogsvårdsstyrelsernas rörelsemöjligheter beträffande skogsvårdsarbetets bedrivande. Att skogsvårdsstyrelserna under de gångna åren i stort sett haft framgång i sitt arbete — vilket faktum vunnit allmänt erkännande — hade berott på det förhållandet, att de fått verka fritt och självständigt med det egna initiativet som drivfjäder. En tillsynsmyndighet av den beskaffenhet, som utredningen påyrkat, däri skogsvårdsstyrelserepresentanterna vid avgörande av de flesta frågor skulle befinna sig i minoritet och länsjägmästarsakkunskap icke funnes företrädd, och vilken leddes av en i betydande grad maktfullkomlig chef komme enligt skogsvårdsstyrelsernas mening att föra skogsvårdsstyrelsearbetet in i mera stela, byråkratiska former med mindre hänsynstagande till de starkt växlande lokala betingelserna. Detta bleve till skada för de syften, skogsvårdsstyrelserna vore avsedda att tjäna, nämligen befrämjande av virkesproduktionen inom enskilt skogsbruk. Därest en ökad statlig kontroll över skogsvårdsstyrelserna funnes erforderlig, vartill dessa icke ställt sig oförstående, kunde densamma tillgodoses på enklare sätt inom ramen för skogsvårdsstyrelseinstitutets grundidé och utan att riskera en oförmånlig schablonisering av skogsvårdsverksamheten ute i orterna. Därvid kunde man även fylla rådande behov av att vid Kungl. Maj:ts sida ställa ett sakkunnigt, rådgivande och ansvarigt organ. Vägen till en förstärkning av det enskilda skogsbrukets centrala representation i statsförvaltningen borde därför gå över en viss organisatorisk omgestaltning av skogsvårdsstyrelsernas förbund och dess centralråd utan att en mera väsentlig rubbning av dessa organisationers nuvarande principiella utformning och arbetssätt åstadkommes.

Sveriges skogsägareförbund har uttalat, att enligt förbundets mening ett behov föreläge att skapa ett starkare och med större befogenhet än centralrådet utrustat organ över skogsvårdsstyrelserna. För ernående av detta mål vore det emellertid icke behöfligt eller lämpligt att skapa ett nytt ämbetsverk och belasta det allmänna med de betydande kostnader, som måste följa därav. Enligt förbundets mening borde den önskvärda större fastheten i organisationen kunna ernås genom en omorganisation av det nuvarande centralrådet.

I fråga om lönegradsplaceringarna för skogsstyrelsens chef och övriga personal har *statskontoret* ansett, att chefen icke borde placeras i högre lönegrad än i lönegrad C 8 samt notarien icke i högre lönegrad än i 21:a lönegraden.

Allmänna civilförvaltningens lönenämnd har anfört:

I fråga om löneställningen för överdirektören får lönenämnden förorda en placering högst i lönegrad C 7. Lönenämnden vill därvid särskilt framhålla, att befattningshavaren i fråga icke skulle erhålla någon verklig chefsställning i vanlig mening, enär åt honom endast skulle överlämnas beslutanderätten i mindre betydelsefulla ärenden och praktiskt taget alla viktiga beslut skulle fattas av styrelsen. I stället för den föreslagna byråchefstjänsten anser lönenämnden böra inrättas allenast en byrådirektörsbefattning med placering i 28:e lönegraden. Av de båda sekreterartjänsterna synes lönenämnden åtminstone den ena kunna placeras i 24:e lönegraden. I fråga om löneställningen för innehavaren av den ifrågasatta notariatstjänsten kan lönenämnden icke tillstyrka, att densamma hänföres till högre lönegrad än till den för dylika befattningar vedertagna 21:a lönegraden. Beträffande biträdespersonalen vill lönenämnden föreslå, att för kassa- och registratorsgöromål inrättas en kontoristbefattning i 9:e lönegraden samt att för övriga förekommande arbetsuppgifter avses tre kontorsbiträden och ett skrivbiträde.

I fråga om skogsvårdsstyrelsernas uppgifter enligt utredningens förslag har *Sveriges skogsägareförbund* anfört:

Utredningen har lämnat en omfattande skildring av de tjänsteåligganden, som böra påvila skogsvårdsstyrelserna. En granskning av denna redogörelse ger vid handen, att densamma omfattar väsentligen sådan verksamhet, som dessa styrelser redan nu utöva. De nya uppdrag, som utredningen vill pålägga skogsvårdsstyrelserna, avse att upprätta planer för skogsskötseln å enskilda fastigheter (detta sker dock redan nu i viss omfattning), att handleda skogsägarna även vid virkesskördens tillgodogörande samt att taga initiativ till och biträda vid bildandet av gemensamhetsskogar samt organiserandet av skogsägareföreningarnas verksamhet. *Sveriges skogsägareförbund* har i huvudsak intet att erinra mot utredningens uttalanden i nu förevarande ämne men vill dock framföra en bestämd varning mot att skogsvårdsstyrelserna engagera sig för djupt i skogsägarnas affärstransaktioner, vare sig dessa avse virkesförsäljningar eller virkesskördens tillgodogörande.

Beträffande förslaget om ändring i skogsvårdslagen och 1932 års lappmarkslag avseende ändrad instansordning vid klagan över skogsvårdsstyrelsernas beslut i samband med inrättande av ett statligt centralorgan har *centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund* ej funnit

skäl föreligga för den föreslagna ändringen, därest centralorganet uppbyggdes i enlighet med de av centralrådet förordade riktlinjerna. I händelse centralorganet skulle få en därifrån avvikande utformning har centralrådet ansett frågan få tagas under förnyad prövning.

Sveriges skogsägareförbund har funnit, att något behov av att flytta klagorätten från länsstyrelserna till skogsstyrelsen icke föreläge.

Jag torde här få erinra, att *centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund* i skrivelse den 20 augusti 1940 hemställt att såsom bidrag till centralrådets verksamhet för budgetåret 1941/42 måtte anvisas ett anslag å 42,000 kronor.

*Departements-
chefen.*

Skogsproduktionen har under årens lopp fått en allt större betydelse för folkhushållet och näringslivet i landet. Inom allt flera områden av industrien och näringslivet i övrigt ha skogens produkter kommit till användning. Antalet för folkhushållet betydelsefulla alster, vilka utvinnas av virket, ökas ständigt. Utöver vad som erfordrades för det egna behovet utgjorde virke och trämassa före det nu pågående krigets utbrott två av landets viktigaste exportartiklar. Även i den nu rådande krissituationen är landets tillgång på virke trots den minskade exporten av största betydelse för folkförsörjningen i olika avseenden. Erinras må, att ur virket utvinnas för närvarande exempelvis fodermedel och drivmedel för motorfordon. De perspektiv för framtiden, som på den kemiska industriens område öppna sig i fråga om virkets användning och förädling, synas mycket vittomfattande, och möjligheterna att här nå ytterligare betydelsefulla resultat torde vara avsevärda. Vad detta kan komma att betyda i framtiden för upprätthållande av välståndet inom landet torde icke närmare behöva framhållas. Den politik som statsmakterna bedriva på det skogliga området är därför uppenbarligen av den största betydelse och kommer att få återverkningar på landets ekonomiska och sociala förhållanden.

Statsmakterna ha under senare årtionden även till fullo insett denna skogsbrukets stora betydelse för landet. I syfte att stödja och stimulera skogshanteringen och skogsvården ha statsmakterna i olika hänseenden vidtagit synnerligen omfattande åtgärder. Betydande belopp ha sålunda anvisats till skogsodling, skogsdikning och vägbyggen i skogarna. Senast vid 1940 års lagtima riksdag anvisades ett nytt anslag å 1,000,000 kronor för skogsproduktionens höjande i Norrland och Dalarna. Även den skogliga forskningen har erhållit ökat stöd. Vid 1939 års lagtima riksdag fattades ett principbeslut rörande statens skogsförsöksanstalts ytterligare utbyggnad. Jämsides med denna stödverksamhet från statsmakternas sida har därjämte under de senaste tjugu åren en omfattande nydaning av skogslagstiftningen ägt rum. Under denna tid ha flertalet av nu gällande skogsvårdslagar och andra författningar på detta område tillkommit. Genom denna lagstiftning ha nya betydelsefulla uppgifter lagts i skogsvårdsstyrelsernas händer.

Alltsedan 1903 års skogsvårdslags tillkomst, då skogsvårdsstyrelserna till-

skapades, ha dessa varit de lokala organ som handhaft skogsvården och därmed sammanhängande verksamhet. Något centralt statligt organ, som utslutande sysslat med frågor angående det enskilda skogsbruket, har icke funnits. För att i någon mån motverka denna kännbara brist för landets skogsbruk bildades år 1925 centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund. Detta har därefter närmast handhaft nyssberörda spörsmål. Med undantag för en av Kungl. Maj:t utsedd ledamot består centralrådet emellertid av representanter endast för skogsvårdsstyrelserna. Då detsamma icke är av statlig natur, har det icke ägt några befogenheter att ingripa på det skogliga området. Ehuru från centralrådets sida ett mycket förtjänstfullt arbete nedlagts till skogsbrukets gagn, har centralrådet dock icke haft sådana befogenheter eller ekonomiska förutsättningar, att det varit i stånd att i tillräcklig omfattning tillvarata alla de vittomfattande intressen på det skogliga området, som till följd av bristen på ett centralt statligt organ faktiskt kommit att påvåla centralrådet. Före centralrådets tillkomst uppbar domänstyrelsen i viss utsträckning funktionen av statligt centralorgan även för det enskilda skogsbruket. Under de senare åren har domänstyrelsens verksamhet härutinnan mer och mer begränsats. Styrelsen har alltmer fått sitt arbete inriktat endast på förvaltningen av statens domäner och skogsindustriella anläggningar. En konsekvent linje har härutinnan följts från statsmakternas sida.

Skogsbrukets stigande betydelse och dess snabba utveckling har medfört, att frågan om inrättande av ett centralt statligt organ för handhavande av skogsbrukets olika intressen och problem under senare år alltmer trängt sig fram och kräver en lösning. Högst betydande insatser och initiativ skulle här kunna göras från statens sida, därest ett kompetent och på dessa uppgifter inriktat organ stode till förfogande. En kraftigare och enhetligare ledning av skogsvården i landet skulle då bli möjlig. En bättre och allsidigare vägledning i fråga om skogsproduktionens främjande skulle kunna lämnas skogsvårdsstyrelserna och därigenom skogsägarna. Men även inom andra områden än den rena skogsvården finnas uppgifter för ett dylikt centralorgan. Frågor rörande skogslagstiftning, skoglig undervisning och forskning, skogsavkastningens utnyttjande, virkesmätning, flottning, skogsbeskattning och skoglig statistik böra, såsom utredningen framhållit, behandlas. Jämväl i sociala spörsmål såsom rörande förbättring av förhållandena och arbetsmetoderna för de inom skogsbruket verkamma arbetarna bör centralorganet taga initiativ. Det måste särskilt beaktas, att i nuvarande kristid med dess svårigheter i fråga om försörjningen det är av största betydelse att landets egna naturtillgångar på det mest omsorgsfulla sätt tillvaratas. Såsom förut framhållits intager skogsbruket här en betydelsefull plats, och på det området synes mycket kunna göras av det nu ifrågasatta statsorganet. För statsmakterna torde det vara av stor nytta att äga en centralmyndighet med sakkunskap och överblick, som kan lämna råd och yttranden i samtliga de frågor som beröra skogsbruket. Därest ifrågavarande myndighet skulle komma till stånd, torde jämväl ett icke ringa

antal ärenden, som nu avgöras av Kungl. Maj:t, kunna överlämnas till denna myndighet för prövning. Man kan icke heller bortse från, att med den omfattande bidragsverksamhet, som staten bedriver till stödjande av skogsbruket, borde följa en mera ingående och allsidig kontroll rörande dessa medels rätta användning än vad nu är förhållandet. I samband med igångsättande av förut omförmälda verksamhet för skogsproduktionens främjande framhölls vikten av att denna fråga vunnit en tillfredsställande lösning. Även nämnda uppgift kunde lämpligen anförtros åt den statliga myndighet, som här är i fråga. Den tilltänkta myndigheten bör i förhållande till skogsvårdsstyrelserna ha framför allt en vägledande verksamhet. Såsom av utredningen framhållits torde den böra meddela skogsvårdsstyrelserna råd och anvisningar i ämnen som beröra deras verksamhet. Att brist på arbetsuppgifter, såsom i vissa yttranden ifrågasatts, skulle uppstå för detta statsorgan, torde icke vara att befara. Jag vill framhålla, att man i de avgivna yttrandena varit ganska ense därom att den nu gällande ordningen är mindre tillfredsställande och att frågan om ett centralt statsorgan för det enskilda skogsbruket bör vinna en snar lösning. De olika meningar som framkommit ha närmast gällt sättet varpå detta spörsmål ur organisatorisk synpunkt bör lösas. Ehuru tillskapande av ett nytt statligt organ i nuvarande tidsläge ur vissa synpunkter är ägnat att ingiva betänkligheter, synes dock frågan i betraktande av skogsbrukets vikt och betydelse för landet icke längre böra uppskjutas. Jag förordar därför att spörsmålet om inrättande av ett dylikt organ nu underställes riksdagens prövning.

Såsom nyss berörts har i de avgivna yttrandena den uppfattningen i allmänhet framkommit, att ett centralt organ för skogsvården bör inrättas, men olika meningar ha däremot gjort sig gällande rörande det sätt, varpå detta organ lämpligen bör organiseras. Varken utredningens förslag eller de i utlåtandena framförda uppslagen i detta hänseende synas mig helt kunna godtagas. Den av utredningen förordade organisationen med en månghövdad styrelse förefaller alltför tungrodd utan att därigenom vinnes något mera väsentligt tillskott i sakkunskap eller skicklighet. Förslaget synes närmast tillkommet i syfte att i möjligaste mån lämna den nu bestående ordningen inom centralrådet orubbad. Organisationens synas även i övrigt, åtminstone till en början innan större erfarenhet rörande styrelsens verksamhet vunnits, onödigt stor. Statskontoret har i sitt yttrande upptagit av tidigare skogsutredningar framfört förslag om inrättande av en skogsinspektörsbefattning inom jordbruksdepartementet. Detta förslag torde aldrig ha ansetts tillfredsställande och har därför sedan länge varit övergivet. Det torde knappast bliva möjligt för en dylik skogsinspektör att handha alla de vidlyftiga uppgifter av skilda slag, som äro avsedda att påvåla det centrala statliga organet på skogsvårdens område. Det av centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund framlagda förslaget synes ur organisatorisk synpunkt icke skilja sig så särskilt mycket från utredningens förslag. Mot detsamma torde därför kunna riktas i stort sett samma anmärkningar

som mot detta. Därjämte kan mot förslaget framföras den erinringen att centralorganet enligt detsamma får mindre stadga och auktoritet, då det icke avsetts skola erhålla ställning av statlig centralmyndighet.

Enligt min mening synes det nya centralorganet, vilket bör benämnas skogsstyrelsen, lämpligen böra organiseras på följande sätt. I spetsen för styrelsen bör finnas en chef, vilken utövar ledningen av styrelsen, och vid hans sida böra finnas fyra av Kungl. Maj:t förordnade ledamöter, vilka företräda speciell sakkunskap inom skilda skogliga områden. Såsom utredningen förordat torde en av dessa böra företräda det mindre skogsbruket och en ha juridisk administrativ sakkunskap. Ifrågavarande ledamöter böra delta i fattandet av beslut inom styrelsen. Emellertid synes det icke behöfligt, att de delta i behandlingen av andra ärenden än sådana som äro av större betydelse, särskilt författnings- och anslagsfrågor, viktigare organisationsfrågor samt principiella ståndpunkttaganden beträffande skogsbruket. I behandlingen av dessa liksom andra frågor bör även delta den byråchef, som enligt vad i det följande förordas bör finnas hos styrelsen. Att såsom i något utlåtande hemställts låta länsjägmästare adjungeras hos styrelsen synes icke erforderligt. Det torde böra stå öppet för styrelsen att kunna inkalla den sakkunskap varav styrelsen finner sig vara i behov. För att underlätta uppehållandet av kontakten med skogsvårdsstyrelserna torde det vara ändamålsenligt att skogsstyrelsen vid lämpliga tillfällen sammankallar representanter för skogsvårdsstyrelserna för överläggningar.

Med hänsyn till den löneställning cheferna för andra verk av motsvarande betydelse tillagts synes i anslutning till utredningens förslag den nya styrelsens chef, vilken torde böra tillsättas medelst förordnande för en tid av högst sex år, såsom överdirektör placeras i lönegrad C 10. Såsom antytts bör hos styrelsen finnas en byråchef, vilken i enlighet med vad som i allmänhet gäller inom allmänna civilförvaltningen bör placeras i 30 lönegraden. Byråchefen torde böra äga högre skoglig utbildning. Arvodena till de särskilda ledamöterna synas skäligen böra bestämmas till 1,500 kronor för en var av dem, vartill kommer eventuell resekostnads- och traktamentersättning. Utöver nu omnämnda befattningshavare torde hos styrelsen böra anställas en sekreterare med juridisk administrativ utbildning samt en amanuens med högre skoglig utbildning. Sekreteraren synes böra placeras i 26 lönegraden. Härjämte böra hos styrelsen finnas ett kanslibitråde i 7 och ett kontorsbiträde i 4 lönegraden samt en expeditivsvakt i 5 lönegraden. Slutligen bör möjlighet finnas att vid behov anlita extra arbetskraft. I det föregående angivna befattningshavare hos styrelsen med undantag av överdirektören torde till en början böra upptagas såsom extra ordinarie tjänstemän.

Beträffande arbetsfördelningen inom styrelsen synes å byråchefen böra ankomma de uppgifter, som enligt utredningens förslag angivits skola åvila byråchefen samt den av sekreterarna, som skulle ha skoglig utbildning. Vid arbetet bör byråchefen kunna påräkna biträde av amanuensen hos styrelsen. Åt sekreteraren böra anförtros samma åligganden och uppgifter, som

enligt förslaget avsågs skola ankomma på den juridiskt utbildade sekreteraren. Registrators- och aktuarietegromålen samt styrelsens bokföring böra handhas av kanslibiträdet.

Vid den nu angivna organisationen av styrelsen torde kostnaderna för styrelsen kunna beräknas på följande sätt. Å avlöningsstaten bör för avlöning till överdirektören under en anslagspost till avlöning till ordinarie tjänsteman upptagas ett belopp av 17,000 kronor. Av Kungl. Maj:t bestämda arvoden till ledamöterna, tillhoppa 6,000 kronor, böra uppföras under en särskild anslagspost för ändamålet. För avlöningar till icke-ordinarie personal böra beräknas 40,000 kronor och för rörligt tillägg 8,000 kronor. Enligt denna beräkning skulle alltså styrelsens avlöningsstat stanna vid ett belopp av 71,000 kronor. Å omkostnadsstaten bör beräknas till sjukvård m. m. 500 kronor samt till reseersättningar 5,000 kronor och expenser likaledes 5,000 kronor eller således tillhoppa 10,500 kronor. Statens årliga kostnader för styrelsen skulle enligt vad nu sagts uppgå till sammanlagt 81,500 kronor. Det är emellertid att märka, att statsverkets årliga merkostnader i anledning av styrelsens inrättande icke skulle sammanfalla med detta belopp. Såsom inledningsvis berörts är för närvarande under riksstatens nionde huvudtitel upptaget ett särskilt anslag till centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund. För budgetåret 1941/42 har medelsbehovet för detta ändamål beräknats till 42,000 kronor. Sistnämnda anslag bör, därest skogsstyrelsen inrättas, icke vidare anvisas. En viss besparing uppkommer även därigenom att skogsvårdsstyrelsernas bidrag till centralrådet kunna bortfalla. Merkostnaderna för staten skulle vid sådant förhållande icke överstiga 39,500 kronor. Härvid har då bortsetts såväl från kostnaderna för kristillägg, vilka torde böra bestridas från nionde huvudtitelns allmänna anslag för dylikt tillägg, som från de å statsverket belöpande kostnaderna för befattningshavarnas pensionering. Anslag till den nya styrelsen synas böra äskas för budgetåret 1941/42, från ingången av vilket budgetår den nya styrelsen torde böra beräknas kunna tillsättas. Förutom anslag till avlöningar och omkostnader — å respektive 71,000 och 10,500 kronor — erfordras ett engångsanslag å 10,000 kronor för anskaffande av inventarier m. m. Det torde kunna förutsättas att centralrådets inventarier kostnadsfritt överlämnas till den nya styrelsen.

Jag torde härefter få övergå till att angiva min ställning till de av utredningen framlagda förslagen till organisatoriska förändringar inom skogsvårdsstyrelserna. I likhet med utredningen anser jag någon mera genomgripande ändring av skogsvårdsstyrelserna icke vara behövlig. Alltsedan sin tillkomst ha dessa styrelser på ett i stort sett mycket förtjänstfullt sätt fullgjort sin ofta svåra uppgift att å ena sidan befrämja skogsvården och utveckla intresset för densamma och å andra sidan såsom fiskalisk myndighet bevaka statsintresset i fråga om skogsskötseln å de enskilda skogarna. Styrelserna ha vid handhavandet av sina uppgifter åtnjutit stor handlingsfrihet och fritt utrymme för det egna initiativet. Detta torde även i framtiden böra bliva förhållandet.

Att inpressa skogsvårdsstyrelserna i byråkratiska former eller försätta dem i någon beroende tjänstemannaställning i förhållande till staten bör icke ifrågakomma. Styrelserna böra vara ett uttryck för det samlade skogsvårdsintresset i orten och böra därför så långt det är möjligt och lämpligt verka fritt och självständigt. Utredningen har förordat, att skogsägarnas egna organisationer under vissa förhållanden skulle kunna inträda i stället för hushållningssällskapet såsom valkorporation vid val av ledamöter i skogsvårdsstyrelsen. Ehuru skäl kunna anföras för en dylik anordning, anser jag mig dock icke för närvarande böra förorda densamma, då skogsägarnas organisationer flerstädes ännu icke torde ha nått den anslutning, som bör anses erforderlig härför. Vidare torde resultatet av pågående utredning om hushållningssällskapens organisation böra avvaktas, innan slutlig ståndpunkt tages till denna fråga.

För närvarande förordnas icke någon suppleant för den av Kungl. Maj:t utsedde ordföranden i skogsvårdsstyrelse. Vid förfall för ordföranden inträder äldste ledamoten såsom ordförande och suppleanten för denne tillkallas. Vid sådana tillfällen finnes inom styrelsen icke någon representant för det allmänna. En dylik anordning torde icke vara helt tillfredsställande. Utredningen har uppmärksammat frågan och ansett att även för ordföranden borde förordnas en suppleant. Detta förslag torde vara välbetänkt.

Ett annat spörsmål, som tidigare vid flera tillfällen varit föremål för uppmärksamhet och som nu även berörts av utredningen, är frågan om tjänstetillsättningar inom skogsvårdsstyrelserna och besvärsrätten över dessa. Utredningen har önskat bibehålla den nu gällande ordningen att skogsvårdsstyrelserna själva skola äga tillsätta sina tjänstemän. Utredningen har dock ifrågasatt, om icke länsjägmästare bör förklaras kompetent till befattningen av statlig myndighet. Statskontoret har för sin del förordat, att i varje fall länsjägmästare bör tillsättas av Kungl. Maj:t. Utredningen har ansett, att någon besvärsrätt över länsjägmästares eller andra tjänstemäns tillsättande icke bör ifrågakomma. I vissa yttranden har man vänt sig mot utredningens uppfattning i detta hänseende och påyrkat att en dylik rätt uttryckligen medges. Att betaga styrelserna deras rätt att tillsätta sina tjänstemän synes enligt min mening vara ett onödigt och alltför långt gående ingrepp i deras självständighet. Å andra sidan kunna knappast åberopas några vägande skäl mot att tillerkänna sökandena besvärsrätt över skogsvårdsstyrelsernas beslut. Med hänsyn till det mycket omfattande ekonomiska bistånd som staten lämnar skogsvårdsstyrelserna kan det icke anses oberättigat, att Kungl. Maj:t äger ett visst överinseende och inflytande vid tillsättande av de tjänstemän, som skola avlönas med dessa medel eller handha deras förvaltning.

Lämpligheten av utredningens förslag att ersättning bör tilläggas ledamöterna i skogsvårdsstyrelserna synes kunna ifrågasättas. Något övertygande skäl för förslaget har icke anförts och icke heller synes detsamma vara påkallat av omständigheterna. Utgår såsom för närvarande rese- och traktamentsersättning, lär det i varje fall för närvarande vara tillfyllest. Mot förslaget att rese- och traktamentsersättningen skall utgå för samtliga ledamöter efter

klass I B i resereglementet torde däremot intet vara att erinra. Möjlighet synes böra öppnas att kunna lämna gottgörelse till revisorerna av skogsvårdsstyrelsens räkenskaper. Det torde nämligen vara lämpligt att för detta ändamål kunna anlita auktoriserade revisorer. Kostnaderna för revisionen torde böra gäldas av skogsvårdskassans medel enligt grunder, som Kungl. Maj:t bestämmer. Någon ändring i länsstogvaktarnas titel som från visst håll ifrågasatts synes knappast vara påkallad. I varje fall torde den föreslagna titeln skogskonsulent vara mindre lämplig med hänsyn till att länsstogvaktarna icke kunna anses jämställda i utbildningshänseende eller eljest med de befattningshavare som på jordbrukets område inneha konsulenttiteln.

Den omredigering som utredningen föreslagit i fråga om bestämmelserna rörande skogsvårdsstyrelsernas verksamhet synes i stort sett kunna godtagas. Ur uppräknningen av skogsvårdsstyrelsernas uppgifter böra givetvis utgå de nya uppgifter, vilkas upptagande föranletts av vissa av utredningens förslag, som icke här gjorts till föremål för behandling. I övrigt utföres flertalet av de angivna arbetena redan av styrelserna. En omformulering av författningen torde därför huvudsakligen innebära dess bringande i överensstämmelse med gällande praxis. Såsom Sveriges skogsägareförbund framhållit kunna såsom i viss mån nya betraktas uppgifterna att biträda skogsägarna vid upprättande av planer för skogsbrukets drift och virkesskördens tillgodogörande ävensom att stödja sammanslutningar av skogsägarna i deras verksamhet för skogsvårdens befrämjande. Någon erinran torde icke kunna göras mot att i skogsvårdsstyrelseförfattningen upptagas uttryckliga bestämmelser om att även dessa uppgifter skola ankomma på skogsvårdsstyrelserna. Dessamma torde i stort sett icke innebära annat än en påbyggnad eller utveckling av den verksamhet som redan bedrivs av skogsvårdsstyrelserna. Givet är att styrelserna icke böra engagera sig i skogsägarnas rena affärstransaktioner.

Utöver vad nu anförts ha några smärre jämkningar företagits i nu gällande bestämmelser.

Därest den av mig i det föregående ifrågasatta skogsstyrelsen kommer till stånd, synas de av utredningen föreslagna ändringarna i skogsvårdslagen och 1932 års lappmarkslag böra genomföras. Uppenbart torde vara att skogsstyrelsen kommer att bättre lämpa sig för avgörande av de frågor som enligt 12 och 30 §§ skogsvårdslagen samt 18 och 28 §§ lappmarkslagen för närvarande ankomma på länsstyrelsernas prövning. De föreslagna ändringarna i 2 § skogsvårdslagen, varigenom avses att den översyn, som enligt nämnda lagrum tillkommer domänstyrelsen, skall överflyttas å skogsstyrelsen, synes även lämplig. Enligt de principer som under senare år tillämpats i fråga om tillsynen av enskildas skogar har domänstyrelsens befattning därmed i möjligaste mån begränsats.

I detta sammanhang torde jag även böra upptaga en annan fråga beträffande besvärsrätten i ärenden av nu ifrågavarande slag. Vid flera tillfällen ha skogsvårdsstyrelser hos Kungl. Maj:t anfört besvär över sådant beslut av vederbörande länsstyrelser, varigenom ändring av skogsvårdsstyrelsernas ti-

digare beslut skett. Dessa besvär ha av Kungl. Maj:t icke ansetts kunna upptagas till prövning. Med den uppgift skogsvårdsstyrelserna ha att dels i statens intresse övervaka skogsvårdens handhavande och dels meddela beslut i dylika frågor synes ändamålsenligt att de även äga rätt att föra talan hos Kungl. Maj:t över ändring av sina beslut. Nu tillämpad praxis medför, att viktiga skogsvårdsfrågor under vissa förhållanden icke kunna bringas under Kungl. Maj:ts prövning. Då bestämmelserna i gällande skogsvårdsförfattningar ansetts lägga hinder i vägen för nu berörda besvär från skogsvårdsstyrelsernas sida, torde en ändring i nyssnämnda skogsvårdslagar böra vidtagas för undanröjande av detta hinder.

De av mig nu förordade ändrade bestämmelserna i skogsvårdslagen och 1932 års lappmarkslag torde böra träda i kraft den 1 juli 1941.

I enlighet med vad i det föregående anförts har jag inom jordbruksdepartementet låtit upprätta förslag till dels *lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. samt 12 och 30 §§ skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212)*, dels *lag angående ändrad lydelse av 18 och 28 §§ lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden*, dels ock *förordning angående skogsvårdsstyrelser*, vilka författningsförslag torde böra såsom bilagor,¹ nr 1—3, fogas vid detta protokoll.

Departementschefen hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över nyssnämnda två lagförslag måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Benno Gårdsten.

¹ Dessa bilagor, vilka äro lika lydande med de vid propositionen fogade författningsförslagen ha här utslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 21 februari 1941.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden FORSSMAN,
BELLINDER,
regeringsrådet LUNDEVALL,
justitierådet STERZEL.

Enligt lagrådet den 12 februari 1941 tillhandakommet utdrag av protokoll över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 31 januari 1941, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till dels *lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. samt 12 och 30 §§ skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212)* dels ock *lag angående ändrad lydelse av 18 och 28 §§ lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.*

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i jordbruksdepartementet hovrättsrådet B. Falenius.

Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 februari 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ERIKSSON, BERGQUIST, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och finansdepartementen anmäler chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, lagrådets den 21 februari 1941 avgivna utlåtande över de den 31 januari 1941 till lagrådet remitterade förslagen till dels *lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. samt 12 och 30 §§ skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212)*, dels ock *lag angående ändrad lydelse av 18 och 28 §§ lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.*

Föredraganden anför:

Lagförslagen ha av lagrådet lämnats utan erinran. Såsom framgår av vad jag anfört i samband med remissen av förslagen till lagrådet torde *dels* nämnda två lagförslag och förslaget till *förordning angående skogsvårdsstyrelser* underställas riksdagen för antagande, *dels ock* erforderliga medel äskas för skogsstyrelsen.

Under återopande av vad sålunda och i förenämnda statsrådsprotokoll för den 31 januari 1941 anförts hemställer jag,

dels att förenämnda tre författningsförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande,

dels ock att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

1) för skogsstyrelsen fastställa följande

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänsteman å ordinarie stat.	
1 överdirektör	C 10
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.	
1 byråchef	Eo 30
1 sekreterare	Eo 26;

Kungl. Maj:ts proposition nr 94.

2) godkänna följande avlöningsstat för skogsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	kronor 17,000
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	» 6,000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 40,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 8,000
	<hr/>
	Summa kronor 71,000;

3) å driftbudgeten under nionde huvudtiteln för budgetåret 1941/42 anvisa

till <i>Skogsvård m. m.: Skogsstyrelsen: Avlöningar ett förslagsanslag</i> av	kronor 71,000;
till <i>Skogsvård m. m.: Skogsstyrelsen: Omkostnader ett förslagsanslag</i> av	kronor 10,500;
till <i>Skogsvård m. m.: Skogsstyrelsen: Inventarier m. m. ett reservationsanslag</i> av	kronor 10,000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Fritz af Petersens.